

IV.

D Ů V O D O V Á Z P R Á V A

Obecná část

I. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení

1.1 Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších je předkládán na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2009 – str. 18, bod 4.

1.2 Identifikace problémů, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Problematika vod spadá podle vodního zákona do působnosti pěti ministerstev, která vykonávají působnost ústředních vodoprávních úřadů. Svodnou gesci za vodní zákon vykonává Ministerstvo zemědělství. Ministerstvo životního prostředí je ústředním vodoprávním úřadem ve věcech ochrany vod a ochrany před povodněmi, Ministerstvo zdravotnictví ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání, Ministerstvo dopravy ve věcech užívání povrchových vod k plavbě a Ministerstvo obrany ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů. Výkon státní správy vykonávají vodoprávní úřady, kterými jsou dále obecní úřady, pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady.

Nová právní úprava si klade za cíl odstranit nedostatky zjištěné vodoprávními úřady při aplikaci vodního zákona v praxi a reaguje na vývoj společnosti, technický pokrok a potřeby regulace v oblasti vod od doby tvorby nové právní úpravy ochrany vod a vodního hospodářství na konci devadesátých let. Přestože k tomuto zákonu byla přijata celá řada novel, s výjimkou zákona č. 20/2004 Sb., kterým byla završena transpozice evropských směrnic ke vstupu České republiky do Evropské unie, se však jednalo o změny vynucené při změnách jiných zákonů. Rovněž ve výkladové praxi a metodickým řízením vodoprávních úřadů se nepodařilo některé případy řešit a jejich právní úpravu má zajistit předkládaná velká novela vodního zákona. Novela by zároveň měla zohlednit pokrok v oblasti vývoje dostupnosti nových technologií k nakládání s vodami, zpřísněné požadavky na kvalitu podzemních a povrchových vod i upravené normy pro vypouštění odpadních vod.

Dalším podnětem k novelizaci vodního zákona je povinnost zajistit transpozici nových směrnic Evropské unie. Jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik.

V dohodě Ministerstva zemědělství a Ministerstva zdravotnictví reaguje novela vodního zákona také na problematiku ochrany zdrojů pramenité vody v souvislosti s balenou vodou pro lidskou spotřebu. Podnětem byly závěry provedené při výjezdním auditu (únor 2008) Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele Evropské komise DG SANCO, Ředitelství F – Potravinový a veterinární úřad k posouzení systémů úředních kontrol

zavedených s ohledem na hygienu potravin, sledovatelnost a označování ke směrnici Rady 80/777/EHS ze dne 15. července 1980, o sbližování právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/70/ES ze dne 28. října 1996.

V průběhu prací se dalším významným podnětem stala Výzva – Porušení Smlouvy č. 2007/2234 ze dne 16. října 2008 Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. V rámci přípravy odpovědi České republiky prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí (odeslána 17. února 2009) bylo Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství analyzováno 72 bodů výzvy a v 37 případech bylo navrženo jejich řešení novelou vodního zákona nebo prováděcími právními předpisy. Ve zvláštní části důvodové zprávy jsou příslušné novelizační body v tomto smyslu komentovány.

Vodní zákon byl vyhodnocen jako právní předpis s vyšší administrativní zátěží. Cílem novelizace je tudíž zajistit snížení administrativní zátěže (a to nejen na straně podnikatelů), v souladu s cíli programového prohlášení vlády a navazujících dokumentů (zejména usnesení vlády ze dne 11. července 2007 č. 759 k Analýze administrativní zátěže podnikatelů). Na druhou stranu je v případě vodního zákona nutné si uvědomit, že jde o rozsáhlou právní úpravu, která se dotýká všech sfér hospodářství a života občanů a která má zajistit ochranu vod jako složky životního prostředí, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění vodohospodářských služeb, zejména pro účely zásobování pitnou vodou a chránit životy a majetek občanů a společnosti před povodněmi. Tyto požadavky vyžadují použití účinných prvků právní regulace včetně jejich vynucení, což ostatně vyžadují předpisy Evropské unie v této oblasti.

Příprava návrhu novely vodního zákona byla Ministerstvem zemědělství zahájena v červenci 2007 širokou diskuzí odborné veřejnosti nad současně platným návrhem vodního zákona a sběrem podnětů a připomínek. Celkem bylo přijato 450 podnětů a připomínek. K jejich analýze byly sestaveny čtyři věcně orientované pracovní skupiny, které byly sestaveny z pracovníků Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva vnitra a také ze zástupců dotčených stran, zejména správců vodních toků, zástupců Asociace krajů České republiky, Svazu měst a obcí, Asociace čistírenských expertů, Sdružení oboru vodovodů a kanalizací, Českého hydrometeorologického ústavu, Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v.v.i. a dalších dotčených stran. Jednalo se o skupinu zabývající se státní správou, skupinu, která řešila nedostatky v oblasti ochrany vod, skupinu zabývající se vodními toky a skupinu, která byla ustavena k řešení problematiky ochrany před povodněmi.

Jednání pracovních skupin byla průběžně doplňována jednáními u kulatých stolů za účasti dalších přizvaných odborníků z dotčených oblastí. Výsledky jednání jak pracovních skupin, tak kulatých stolů byly posouzeny ve svodné pracovní skupině složené z pracovníků předkladatele a spolupředkladatele návrhu zákona za účasti pracovníků zajišťujících hodnocení RIA. Návrh zákona je výsledkem společné práce této svodné pracovní skupiny.

V rámci přípravy novely zákona byla zpracována Velká RIA.

Po vnitřním projednání návrhu novely na obou ministerstvech bylo v květnu 2008 rozhodnuto zpracovat doplňující analýzy k posílení funkce ekonomických nástrojů k ochraně a racionálnějšímu využívání vodních zdrojů a k vytvoření finančních zdrojů pro plnění úkolů

vodního hospodářství ve veřejném zájmu mimo rámec veřejných rozpočtů. Ministerstvo životního prostředí zajistilo zpracování Doplnku č. 1 Velké RIA pro poplatky za odběry podzemních vod a vypouštění odpadních vod (§ 88 až 100), Ministerstvo zemědělství zpracovalo Doplněk č. 2 Velké RIA pro úpravu poplatků za využívání vodních zdrojů (odběry povrchových a podzemních vod a využívání energetického potenciálu povrchových vod). Novelizace ekonomických nástrojů je navázána na regulaci legislativními nástroji.

Mezi hlavní konkrétní cíle, které byly zkoumány a hodnoceny procesem RIA patří:

V oblasti ochrany vod

- Vyhodnocení potřeby transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu
- Zachování stejné úrovně ochrany povrchových a podzemních vod při současném snížení administrativních nákladů na povolovací řízení a zlepšení účinnosti čištění a možnosti kontroly emisí z domovních ČOV
- Snížení znečištění a požadovaná ochrana povrchových a podzemních vod při zohlednění nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod
- Řešení nakládání se srážkovými vodami odtékajícími ze staveb
- Valorizace poplatků za odběr podzemních vod v návaznosti na účelnost poplatků při současném snížení administrativní zátěže
- Revize příloh k vodnímu zákonu

V oblasti vodních toků

- Prověření dosavadních definic z hlediska jejich aplikace v praxi
- Zabezpečení potřebných ekologických funkcí vodního toku stanovením minimálního zůstatkového průtoku
- Prověření nutnosti případného zavedení správy podzemních vod jako samostatného institutu
- Upřesnění definice a rozsahu správy vodních toků a tím umožnit
  - a) zavést ekologický aspekt do správy vodních toků
  - b) předejít zbytečným úpravám koryt vodních toků vyplývajícím z dosavadní dikce zákona
  - c) přenést náklady na odstraňování nánosů na jejich faktické původce
- Vymezení vodního díla
- Odstranění nerovných podmínek v hospodářské soutěži
- Odstranění nadbytečných procesních úkonů
- Zvýšení bezpečnosti vodních děl

V oblasti povodňové ochrany

- Transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik
- Vyhodnocení stávajícího stavu zajištění ochrany před povodněmi a navržení případné úpravy ke snížení rizika a nepříznivých důsledků povodní v ČR

Ve správní oblasti

- Snížení administrativní zátěže
- Sladění vybraných oblastí s ostatními právními předpisy
  - a) sjednocení vodoprávního řízení s úpravou správního řízení podle správního řádu; minimalizace výjimek
  - b) sladění systému deliktů a sankcí s metodikou Ministerstva vnitra - uvedení sankcí do souladu se současnými principy správního trestání, včetně principu chápání sankce jako řešení ultima ratio (nejzazší)
- Zjednodušení zákona a procesů různých řízení
  - a) zjednodušení povolovacího řízení k vypouštění odpadních vod z malých zdrojů znečištění zavedením výrokového přístupu pro domovní ČOV
  - b) sjednocení přístupu k řízení v pochybnostech
  - c) zhodnocení a odstranění problematických pojmů a právních institutů
- Ochrana povrchových a podzemních vod
  - a) určení vztahu vod důlních a odpadních
  - b) upravení vztahu oprávnění podle zákona o integrované prevenci
- Kvalitnější výkon státní správy a samosprávy

V oblasti ekonomických nástrojů (výše uvedenými Doplnky č. 1 a 2 Velké RIA)

- Komplexní novelizace ekonomických nástrojů, doprovázející regulaci legislativními nástroji

V této důvodové zprávě se vychází ze závěrečné zprávy RIA a dvou doplňků.

Rizika nečinnosti plynou z nedosažení, nebo částečného dosažení uvedených cílů a to nesplnění závazků vůči Evropské unii a nesplnění programového prohlášení vlády a navazujících dokumentů z oblasti snižování administrativní zátěže.

2. Návrhy variant

2.1. Hlavní varianty

- Nulová varianta – nebudou transponovány směrnice EU a nedojde k novelizaci zákona o vodách
- Varianta I. – dojde pouze k transpozici směrnic EU, ale ostatní ustanovení zákona o vodách nebudou novelizovány
- Varianta II. – „Velká novela“ – současná transpozice směrnic EU a zároveň zohlednění námětů dotčených stran ke stávajícímu znění vodního zákona
- Varianta III. – změna jiných právních předpisů bez zásahu do vodního zákona

Z hlediska potřeb úprav vodního zákona a nutnosti transpozice směrnic EU byla vybrána Varianta II.

2.1. Dílčí varianty

Varianty pro jednotlivé dílčí oblasti jsou rozebrány samostatně. Každá oblast novelizace vodního zákona je ve struktuře samostatné dílčí RIA:

- Cíl
- Popis současného stavu
- Varianty
- Porovnání přínosů a nákladů
- Výběr varianty

Ve Velké RIA byly analyzovány hlavní novelizační body novely zákona o vodách. Analýza je kombinací kvalitativního a kvantitativního přístupu. Vyhodnocení čistých přínosů za jednotlivé body je těžko proveditelné, jelikož nelze porovnávat kvalitativní dopady (např. dopady na životní prostředí, zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, rovné podmínky na trhu apod.) s kvantitativními hodnotami (výběr poplatků za rok, náklady na správní řízení apod.).

3. Vyhodnocení variant návrhů na úpravy v jednotlivých částech vodního zákona

V rámci tvorby novely vodního zákona byly s ohledem na rozsah navrhovaných úprav vytipovány dílčí oblasti, pro které byly vyhodnoceny dílčí varianty podle popsané struktury RIA. V dalším jsou popsány také oblasti, ve kterých byla navržena novelizace, ale po vyhodnocení byla přijata nulová varianta, která znamená ponechání současné právní úpravy.

3.1. Hlava IV PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

3.1.1. Plány 3 hlavních povodí – § 23 až 26

- Ministerstvo životního prostředí navrhlo úpravu, která má jednoznačně stanovit způsob naplnění požadavků stanovených směrnicí 2000/60/ES, a to zásadní změnou rozsahu zpracování plánů (z osmi plánů oblastí povodí na tři plány hlavních povodí), jejich pořizovatelů a způsobu jejich schvalování.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Metodické zvládnutí problému.
  - 1 – Zpracování národních částí mezinárodních oblastí povodí jako souhrn informací z jednotlivých plánů oblastí povodí.
  - 2 – Zpracování tří plánů hlavních povodí při zachování struktury plánů oblastí povodí.
  - 3 – Nahrazení osmi plánů oblastí povodí třemi plány hlavních povodí.
  - 4 – Zpracování tří plánů hlavních povodí, které budou plnit koordinační funkci pro zpracování plánů oblastí povodí a současně budou podkladem pro předávání podkladů za národní části mezinárodních oblastí povodí. Tato varianta byla zařazena dodatečně jako výsledek konsenzu při řešení rozporu mezi předkladatelem a spolupředkladatelem.

- Náklady jednotlivých variant nelze přímo porovnat s přínosy, jelikož jsou některé body přínosů těžko kvantifikovatelné. Nicméně na základě kvalitativní a kvantitativní analýzy a společného posouzení oběma ministerstvy je do zákona zapracována varianta 4, která se uplatní pro zpracování druhého cyklu plánování v období 2010 až 2015. Tato varianta rovněž v plánech hlavních povodí plně transponuje směrnici 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.
- V rámci dodatečných úprav novely vodního zákona vyplývajících z upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES byly názvy „plánů hlavních povodí“ změněny na „národní plány povodí“ a „plány oblastí povodí“ nahrazeny „plány dílčích povodí“.

3.2. Hlava V OCHRANA VODNÍCH POMĚRŮ A VODNÍCH ZDROJŮ

3.2.1. Minimální zůstatkový průtok – § 36

- Zachování minimálního zůstatkového průtoku u všech vodních toků pro zabezpečení jejich ekologických funkcí.
- Byly definovány varianty ve vazbě na posuzování dopadu pro malé vodní elektrárny (MVE):
  - 0 – Ponechání současného stavu.
  - 1 – Stejná pravidla pro všechny, nové i stávající jednorázově.
  - 2 – Přechnodné období do 10 let pro stávající.
- Při zvážení dopadů, které se převážně dotýkají asi 20 % MVE, tj. asi 270 MVE, které nemají stanoven minimální zůstatkový průtok a zlepšení životního prostředí, byla vybrána varianta 2. Zavedení dané povinnosti vede dle odhadů k ušlému zisku pro MVE (náklad) ve výši 13 mil. Kč ročně. Administrativní náklady ve výši 4,9 mil. Kč mohou být rozloženy na několik let podle stanovování minimálního zůstatkového průtoku vodoprávními úřady.
- V rámci připomínkového řízení byla s ohledem na hospodářskou krizi dohodnuta modifikovaná nulová varianta, ve které je pro případy, kdy není minimální zůstatkový průtok stanoven, ponechán prostor pro správní uvážení vodoprávního úřadu, zda ve zvláště chráněných územích, systému území Natura 2000 a ve vymezeném územním systému ekologické stability změnit nebo zruší příslušné vodoprávní povolení. Ze zákona bude moci vodoprávní úřad platné povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit jen v odůvodněných případech s prokázáním, že dosažení uvedených cílů daných legislativou Evropských společenství nejde dosáhnout jinými opatřeními.

3.2.2. Odpadní vody a výrobní přístup – § 38 s 15a (ohlášení)

- Cílem je zjednodušení povolovacího řízení pro domovní čistírny odpadních vod (ČOV) a vypouštění odpadních vod z nich a následné snížení administrativní zátěže při zachování stejné úrovně ochrany povrchových a podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu (zůstane povolovací řízení).
  - 1 – Částečný výrobní přístup (s povolením).
  - 2 – Výrobní přístup (s ohlášením).

- Při aplikaci metody minimálních nákladů na dosažení cíle se jako nejlepší jeví varianta 2 zavedení výrozkového přístupu pro domovní ČOV ohlášením. Celkové přínosy jsou vyjádřeny pouze indikativně v závislosti na počtu nových domovních ČOV (celkem 14,5 tis. Kč za každou novou domovní ČOV a následná úspora za měření ve výši 2 tis. Kč za 2 roky).

3.2.3. Odpadní vody a žumpy – § 38

- Cílem je snížit znečištění podzemních, případně povrchových vod tím, že se explicitně zavede povinnost zajištění zneškodnění odpadních vod ze žump společně s povinností toto zneškodnění prokázat. Tímto by bylo napraveno porušování vodního zákona, ke kterému dochází odhadem u 75 – 90 % majitelů žump.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti vést evidenci a uchovávat doklady.
- Vybraná varianta 1 zajistí požadovaný cíl - eliminaci znečištění z netěsných žump (ať už netěsných z jakýchkoli důvodů – např. kvůli provozování žump s přepadem části nečistěné vody do vodoteče, kanalizace atp., netěsnosti špatně provedených žump vlivem jejich opotřebení, mechanického zatížení okolí nebo posunů v podloží, včetně úmyslného proděravění nebo provedení obtoku). Na stavební úpravu žump se odhadují náklady 15 tis. Kč/ks. I přes tyto dopady na provozovatele žump je nutno navržené řešení chápat jako nutné zajištění individuální odpovědnosti za ochranu povrchových nebo podzemních vod podle ustanovení § 1 odst. 1 vodního zákona.

3.2.4. Nakládání se závadnými látkami při výkonu rybníkářství – § 39

- Cílem je snížení administrativní zátěže podnikatelů i vodoprávních úřadů úpravou, která umožní při chovu ryb v rybnících hospodařit podle stanovených předem daných pravidel.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu a metodické zvládnutí problému ze strany MŽP, aby nebyly výjimky v praxi vydávány pouze na 2 roky, ale na dobu delší; vydání nového metodického pokynu.
  - 1 – Stanovení bližších podmínek pro použití závadných látek v rozsahu výjimky pro účely intenzifikace chovu ryb vyhláškou.
  - 2 – Zavedení způsobu rybářského hospodaření, tedy i limity užívání závadných látek při hospodaření, přímo do povolení k nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 vodního zákona s tím, že by se poté na hospodaření v rámci takového povolení nevztahovala omezení z § 39.
  - 3 – Vypuštění látek k intenzifikaci chovu ryb ze závadných látek.
- Vybrána byla varianta 1, tedy legislativní úprava vodního zákona ve formě návrhu zmocnění pro konkrétní prováděcí vyhlášku.

3.2.5. Podpora života ryb – § 35

- Řešení námětu odstranění duplicit v legislativě ve věci vypouštění určitých druhů ryb do vodních toků a vodních nádrží. Tuto problematiku řeší také ustanovení § 5 odst. 4

zákona o ochraně přírody a krajiny. Rovněž v ustanovení § 12 odst. 6 zákona o rybářství je uveden odkaz na zákon o ochraně přírody a krajiny.

- Výraznější problémy s aplikací ustanovení § 35 odst. 1 nebyly v praxi zaznamenány. Účel zákona o ochraně přírody a krajiny je odlišný od účelu vodního zákona. Ustanovení § 35 neřeší pouze výskyt ryb, ale i jejich vliv na kvalitu vody. K posuzování této skutečnosti není orgán ochrany přírody způsobilý. Je proto vhodné ponechat současný stav (varianta 0).

3.2.6. Minimální hladiny podzemních vod – § 37

- Námět na úpravu obdobně jako v ustanovení § 36 pro minimální zůstatkový průtok. Rozborem problematiky bylo zjištěno, že současná úprava je málo frekventovaná a nedělá v praxi problémy. Proto se jeví jako vhodné řešení ponechání současného stavu (varianta 0).

3.3. Hlava VI VODNÍ TOKY

3.3.1. Zavedení ekologického aspektu do správy vodních toků – § 44

- Cílem úpravy je zavést kategorii přirozeného koryta vodního toku, které může vzniknout i jeho obnovením revitalizačními opatřeními. Současně více provázat správu vodních toků s vnímáním vodního toku a jeho koryta jako celistvého ekosystému (významného krajinného prvku) a harmonizovat ji s funkcemi vodního toku pro odvádění vody z povodí vodního toku a zajišťováním podmínek pro povolená nakládání s vodami a plavbu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení definice přirozeného koryta vodního toku, které může vzniknout jak přirozeným způsobem, tak revitalizací.
- Byla vybrána varianta 1 zavádějící definici přirozeného koryta vodního toku. Varianta počítá s úpravou prováděcí vyhlášky č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů.

3.3.2. Zásahy do přirozených koryt vodních toků – § 47

- V návaznosti na předchozí požadavek je řešena minimalizace zásahů do přirozených koryt vodních toků a zvýraznění ekologického aspektu správy vodních toků.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vpuštění nejasné povinnosti zabezpečovat při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a hloubku koryt vodních toků a zvýraznění ekologického aspektu správy vodních toků s vnímáním vodních toků jako celistvých ekosystémů včetně koryt vodních toků a příbřežních pozemků v údolní nivě a zapojení správy vodních toků k dosažení dobrého stavu vod podle požadavku rámcové směrnice vodní politiky 2000/60/ES.
- Byla vybrána varianta 1, která rovněž počítá s úpravou prováděcí vyhlášky č. 470/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.3. Povinnosti vlastníků staveb a zařízení v korytech vodních toků nebo sousedících s nimi – § 52

- Záměr je přenést náklady na odstraňování nánosů v korytech vodních toků na jejich faktického původce.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vlastníci staveb a zařízení umístěných v korytech vodních toků jsou dodatečně povinni odstraňovat nánosy z koryta vodního toku, které vznikají kvůli těmto stavbám a zařízením.
  - 2 – Uložit povinnost odstraňovat nánosy z koryta vodního toku tak, jak ji ukládá varianta 1, a možnost uložit tuto povinnost nejenom majiteli, ale i uživateli.
- Vybraná varianta 1 odpovídá záměru, že provozní náklady spjaté s odstraňováním nánosů by měl nést ten, kdo je způsobuje. Snižuje tak zátěž správců vodních toků, přenášení nákladů mezi vlastníkem a uživatelem zařízení a staveb v korytech vodních toků zůstává jejich vnitřní záležitostí, ošetřenou v rámci jejich smluvních vztahů. Odhad ročních nákladů pro vlastníky zařízení a staveb v korytech vodních toků ve výši 14,9 mil. Kč je zároveň odhadem ročních úspor pro správce vodních toků.
- S ohledem připomínkové řízení k navržené variantě bylo upuštěno od navrženého záměru a zařazena nulová varianta.

3.3.4 Ustanovení správy podzemních vod jako samostatné části správy povodí

- Vyhodnocení nákladů a přínosů spojených se zavedením institutu správy podzemních vod je součástí bodu 3.6.3. Poplatky za správu podzemních vod. Tento záměr na ustanovení samostatného institutu správy podzemních vod nebyl vyhodnocen jako reálný, neboť všechny činnosti, které byly analyzovány jako jeho součást, jsou pokryty v platném znění vodního zákona v ustanoveních správy povodí a zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod. V tomto případě byla zvolena nulová varianta ponechání současného stavu.

3.3.5. Definice vodního toku – § 43

- Záměrem analýzy bylo upřesnit definici vodního toku, aby se neuplatňovalo rozhodování v pochybnostech na ty části povrchových vod, které zdaleka nenaplňují definiční znaky vodního toku.
- Ačkoliv současný stav je nevyhovující, úprava definice, včetně negativního vymezení vodního toku, mnoho vyjasnění nepřináší. Jako vyhovující varianta byla vybrána nulová varianta s tím, že bude nutné metodicky sjednotit vodoprávní praxi.

3.3.6. Určování správců vodních toků – § 48

- Původním námětem bylo zajistit, že ten, kdo má z drobného vodního toku prospěch, by měl být jeho správcem, a to i přes jeho nesouhlas.
- Správa vodních toků byla od počátku vnímána jako služba státu, proto došlo k ustavení správců povodí jako správců významných vodních toků a přeměně Zemědělské vodohospodářské správy a Lesů ČR jako správců drobných vodních toků.

Navíc se jeví jako nereálné prokazování evidentního prospěchu. Z těchto důvodů se jeví jako vhodné ponechat stávající situaci (varianta 0).

- V rámci připomínkového řízení byla naopak v případě, že pominuly důvody pro správcovství vodního toku, zavedena možnost zažádat o zrušení správcovství.

3.4. Hlava VIII VODNÍ DÍLA

3.4.1. Vodní díla – vodohospodářské úpravy – § 55

- Cílem bylo prověřit zavedení „vodohospodářských úprav“ jako ekvivalent terénních úprav podle stavebního zákona.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavede se pojem vodohospodářská úprava.
- Byla vybrána nulová varianta – ponechání současného stavu. Jelikož se i v současnosti úpravy, které by potenciálně spadaly do režimu vodohospodářských úprav, provádějí v režimu terénních úprav podle stavebního zákona (tj. na ohlášení), znamenalo by v praxi zavedení pojmu vodohospodářských úprav pouze přesun administrativní zátěže ze stavebního úřadu na úřad vodoprávní. Dále bylo vyhodnoceno riziko možnosti nejasné interpretace vodohospodářských úprav a problémů s nimi spojených. Působnost vodoprávních úřadů je zajištěna souhlasem podle § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona.

3.4.2. Užívání a ochrana vodních děl jinými osobami – § 57

- Cílem je odstranit nerovné podmínky při podnikání ve výrobě elektrické energie ve vodních elektrárnách, které byly do zákona vneseny pozměňovacími návrhy v Poslanecké sněmovně PČR.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění výjimky z podílu na údržbě vodního díla, které podmiňuje funkci vodní elektrárny.
- Při hodnocení variant a dopadu na využití obnovitelných zdrojů energie byla s ohledem na politiku podpory využívání obnovitelných zdrojů energie vybrána nulová varianta.

3.4.3. Povinnosti vlastníků vodních děl – § 59

- Cílem je jednoznačně stanovit povinnosti pro vybrané vlastníky vodních děl, ke snižování nepříznivých účinků povodní, sucha a ledových jevů, ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i k zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla; na druhé straně pak snížit administrativní náklady na straně podnikatelů a státní správy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti zpracovat manipulační řád vodního díla a předložit jej ke schválení vodoprávnímu úřadu pro vlastníky vodních děl, které umožňují manipulace s vodami (vodní díla I. až III. kategorie z hlediska technicko-

bezpečnostního dohledu a vodní elektrárny); vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.

2 – Dtto varianta 1 bez povinnosti pro vlastníky vodních elektráren.

3 – Dtto varianta 1 bez vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.

- Vybraná varianta 1 naplňuje neúplněji stanovený cíl včetně snížení administrativní zátěže vodoprávních úřadů při vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.
- V rámci připomínkového řízení se ukázalo, že vymezení vodních děl, u kterých by museli vlastníci automaticky zpracovat, a předložit manipulační řád naopak zakládá neúměrnou administrativní zátěž podnikatelů a byl ponechán institut, kdy vodoprávní úřad zváží u kterého vodního díla je manipulační řád potřebný a vyžádá si jeho zpracování a předložení. Vypuštění povinnosti schvalování provozního řádu vodoprávním úřadem bylo ponecháno.

3.4.4. Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly – § 61 a § 62

- Cílem je zajistit větší bezpečnost, stabilitu a spolehlivost vodních děl; současná dikce vodního zákona neobsahuje zmocnění pro zpracování programu technickobezpečnostního dohledu nad vodními díly, jako jednoho z hlavních dokumentů pro provádění technickobezpečnostního dohledu, i když jeho náležitosti stanoví prováděcí vyhláška č. 471/2001 Sb. Dalším cílem bylo vyhodnotit možnost rozšíření výběru vodních děl spadajících pod technickobezpečnostní dohled o vodní elektrárny a zúžení počtu vodních děl spadajících do kategorie IV.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti zpracovat (Ministerstvem zemědělství pověřenou osobou) a předat program technickobezpečnostního dohledu vodoprávnímu úřadu; dále rozšířit vodní díla podléhající technickobezpečnostnímu dohledu o vodní elektrárny.
  - 2 – Dtto varianta 1 rozšířená o redukci výběru vodních děl IV. kategorie.
  - 3 – Dtto varianta 1 bez stanovení, kdo může program technickobezpečnostního dohledu zpracovávat.
- Vyhodnocením se dospělo k doporučení redukované varianty 1 (bez rozšíření o vodní elektrárny).
- Dále bylo vyhodnoceno, na základě přínosů varianty 2, jako účelné zúžení počtu vodních děl spadajících do kategorie IV. Tuto úpravu není však nutné provádět novelou vodního zákona, je ji možno provést, s ohledem na zmocnění v § 61 odst. 3, novelou prováděcí vyhlášky č.471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly.

3.5. Hlava IX OCHRANA PŘED POVODNĚMI

3.5.1. Zavedení tří stupňů povodňové aktivity na vodních dílech (§ 70a)

- Cílem je rozlišovat stupně povodňové aktivity zvlášť pro vodní toky a zvlášť pro vodní díla v případech, že nejsou vyvolány povodněmi, ale stavem bezpečnosti vodního díla, s možností vzniku zvláštní povodně.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení stupňů povodňové aktivity na vodních dílech.
- Samostatné vyhlášení stupňů povodňové aktivity na vodních dílech a vodních tocích bylo vyhodnoceno jako nepřínosné a pro pochopení veřejností, která je zvyklá na současný stav, i nevhodné. Z toho důvodu je aplikována varianta 0.

3.5.2. Předávání změn povodňových plánů v digitální podobě – § 71

- Cílem je snížit administrativní náklady státní správy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Organizační část povodňového plánu bude přístupná na portálu veřejné správy v digitální podobě; fyzicky bude poskytována pouze dotčeným povodňovým orgánům a účastníkům řízení ochrany před povodněmi, kterým není přístupná na portálu veřejné správy.
- Výběr varianty 1 je podložen vyhodnocením celkové roční úspory administrativních nákladů cca 11,5 mil. Kč (došlo by ke snížení o 50 %).

3.5.3. Financování opatření na ochranu před povodněmi – § 86

- Cílem je navrhnout systém participace na investičních a provozních nákladech opatření na ochranu před povodněmi, který zajímá jak přímo chráněné subjekty, tak obce, kraje a stát. Současná úprava ustanovení § 86 odst. 1 a 2 byla navržena v roce 2000 jako návrh na financování opatření podle plánů povodí po roce 2009. Aktuální řešení odstraňování povodňových škod a podpory opatření k prevenci před povodněmi po roce 2002 uplatnilo konkrétní postupy financování s využitím státního rozpočtu podpořeného zahraničními půjčkami.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění ustanovení § 86 odst. 1 a 2.
  - 2 – Změna § 86 a souvisejících zákonů.
- Analýza tohoto problému ukázala, že v současné době financování povodňové ochrany v České republice není optimální především z důvodu téměř výhradního využívání veřejných prostředků na tento účel, ačkoliv se ohrožení týká jen cca 4,5 % obyvatel při ohrožení rozlivy při průtocích Q_{100} (tj. na úrovni stoleté vody). Rizikové umístění obývaných staveb není přitom většinou zaviněno státem nebo jeho zájmy. Současný stav by se mohl zlepšit úpravou ekonomických nástrojů, které by měly přinést zdroje financování, mj. i provozu a výstavby nových preventivních opatření k ochraně před

povodněmi ve veřejném zájmu. Z tohoto hlediska byl potvrzen současný stav financování povodňové ochrany, který je totožný s variantou 1.

3.6. Hlava X POPLATKY

3.6.1. Poplatek za odebrané množství podzemní vody – § 88 a Příloha č. 2

- Cílem je ochrana podzemních vod a zvýšení výběru poplatků, jakožto příjmu veřejných rozpočtů. Poplatek je tradičním ekonomickým nástrojem k racionálnějšímu využívání zdrojů podzemní vody. Významná je také jeho fiskální funkce (výběr poplatků, mimo jiné pro krytí výdajů KÚ a SFŽP, jejichž účelem je mj. i ochrana životního prostředí). Z druhého pohledu je podzemní voda surovinou pro výrobu pitné vody, a proto by průměrné náklady na její užití měly být srovnatelné náklady na povrchovou vodu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající současné průměrné platbě ve výši 3 Kč/m³ za odběr povrchové vody na dobu neurčitou. Valorizovat poplatek pro odběry pro ostatní užití podzemní vody stejným indexem (50 % nárůst na 4,50 Kč/m³).
  - 2 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající průměrné platbě 3 Kč/m³ plus fixní navýšení o 0,50 Kč/m³ za odběr povrchové vody na dobu neurčitou. Ponechat 1 Kč rozdíl v ceně pro za odběr pro ostatní užití podzemní vody (tzn. 4,50 Kč/m³).
  - 3 – Úprava sazeb s navázáním na průměrnou výši poplatku za odběr povrchové vody (v roce 2008 na 3 Kč/m³) a automatické navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody. Valorizovat poplatek za odběry pro ostatní užití podzemní vody stejným indexem (50 % nárůst na 4,50 Kč/m³ v roce 2008).
  - 4 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající průměrné platbě (v roce 2008 na 3 Kč/m³) plus fixní navýšení o 0,50 Kč/m³ za odběr povrchové vody s klauzulí o automatickém navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody. Ponechat 1 Kč rozdíl v ceně pro ostatní užití podzemní vody (tzn. 4,50 Kč/m³ pro rok 2008).

Z důvodu celkové úpravy ekonomických nástrojů byly v Doplnku č. 1 Velké RIA dále definovány a vyhodnoceny varianty:

- N1** – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň 4,0 Kč/m³, korespondující s nejvyšší cenou povrchové vody (v roce 2008 na 4,19 Kč/m³ v Povodí Moravy). Na této výši sjednotit poplatek i pro ostatní odběratele.
- N2** – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň 4,5 nad úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008 na 4 Kč/m³). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody.
- N3** – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou postupně přes 4,0 Kč/m³ na úroveň 4,5 tj. nad úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008 4 Kč/m³). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody. Nárůst časově rozložen z důvodů dopadu do cen pitné vody do

dvou časových kroků: od 2009 (resp. od platnosti novely) do 2010 navýšení na 4,0 Kč/m³; s účinností od 1.1.2011 konečné navýšení na 4,50 Kč/m³.

N4 (kombinace 3 a N3) – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou postupně přes 4,0 Kč/m³ na cílovou úroveň valorizace svázanou s vývojem ceny povrchové vody. Pro valorizaci na cílové úrovni použit diskontní míru odvozenou z růstu cen povrchové vody v ČR (pro období 1999 – 2007 je odvozena ve výši $r = 0,01$) s navázáním na úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody. Nárůst rozložit z důvodů dopadu do cen pitné vody. Navýšení sazeb rozdělit do dvou časových kroků: 2009 (od platnosti novely) - 2010 navýšení na 4,0 Kč/m³; s účinností od 1.1.2011 konečné navýšení provést navázáním na úroveň ceny povrchové vody s klauzulí o automatickém navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody o „1+r“).

- Vzhledem k dosažení cílů větší ochrany podzemních vod při minimalizaci dopadů na dotčené strany se jako nejvýhodnější jeví varianta **N1**. Sazby nebyly valorizovány 10 let, z toho pohledu se jedná o oprávněnou změnu. Důvodem valorizace je v neposlední řadě také devastace zdrojů podzemní vody, která nastává ve chvíli, kdy poplatek za odběr podzemních vod klesne pod cenu za odběr povrchových vod. Valorizace poplatků za odběr podzemní vody povede k vyšším nákladům odběratelů, s přeneseným dopadem na cenu pitné vody pro konečného spotřebitele. Lze předpokládat, že cena vodného se zvýší; i při zahrnutí ztrát v rozvodné síti by však nárůst v průměru neměl být větší než 2 Kč/m³. Na druhé straně však navýší příjmy rozpočtu krajů a Státního fondu životního prostředí. Celkový dopad valorizace se odhaduje na cca 770 mil. Kč (náklady pro jednu stranu a přínosy pro druhou dotčenou stranu).
- **V rámci připomínkového řízení a s ohledem na vznik hospodářské krize se došlo k rozhodnutí o odložení uvažovaného ekonomického posílení zdrojů vodního hospodářství. Navržená úprava poplatku za odebrané množství podzemní vody není v návrhu zákona uplatněna.**

3.6.2. Poplatkové hlášení za odebrané množství podzemní vody – § 88

- Cílem je snížení administrativních nákladů dotčených osob, zejména podnikatelů.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění povinnosti podávat každoročně poplatkové hlášení pro stanovení záloh v případě, že nedošlo ke změně povoleného množství odběru podzemní vody.
- Vybraná varianta 1 vede ke značným úsporám jak na straně podnikatelů, tak na straně České inspekce životního prostředí, která vydává příslušná rozhodnutí. Celkové čisté přínosy této varianty se odhadují na 6,1 mil. Kč ročně.

3.6.3. Poplatky za správu podzemních vod - § 88

- Cílem je v rámci posuzování zavedení institutu správy podzemních vod vyřešit problém jejího financování.
- Byly definovány varianty:

0 – Nedojde ke změně současného stavu.

1 – Bude zaveden institut správy podzemních vod s hrazením provozních nákladů státních podniků Povodí a Českého hydrometeorologického ústavu podílem z poplatků.

2 – Nebude zaveden institut správy podzemních vod, ale budou hrazeny provozní nákladů státních podniků Povodí a Českého hydrometeorologického ústavu na tyto činnosti podílem z poplatků.

- Vzhledem k tomu, že se nepodařilo naplnit institut správy podzemních vod dalšími činnostmi, nad rámec činností, které se vykonávají podle stávající právní úpravy a vzhledem k tomu, že vyčíslení nákladů státních podniků Povodí na tyto činnosti (méně než 1 % z poplatků za odběr podzemních vod po plánované valorizaci) byla vybrána nulová varianta, tj. ponechání současného stavu.

3.6.4. Poplatek za vypouštění odpadních vod – § 89, § 90

- Cílem je větší ochrana povrchových a podzemních vod a následně přesnější zaměření vybraných ukazatelů znečištění.

- Byly definovány varianty:

0 – Nedojde ke změně současného stavu.

1 – Změna sazeb a limitů (hmotnostních i koncentračních)

1a – zavedení motivačních limitů na základě „ekvivalentního obyvatele“

1b – zavedení jednotných motivačních limitů pro celkový fosfor a celkový dusík

2 – Ponechání pouze hmotnostních limitů u CHSK, NL a nutrientů a pouze koncentračních limitů pro RAS, AOX a rtuť.

Z důvodu celkové úpravy ekonomických nástrojů byly v Doplnku č. 1 Velké RIA dále definovány a vyhodnocena varianta:

3 (v Doplnku č. 1 Velké RIA označená M1) – Změna sazeb a limitů (hmotnostních i koncentračních) vyšší ekologická účinnost udržitelný fiskální efekt

Z hodnocení varianty M1 se ukazuje, že se výslednými dopady a přínosy pro SFŽP blíží variantě 2 a má některé shodné parametry (zrušení zpoplatnění objemu vypouštěných vod).

Varianta M1 sdílí stejné pozitivní hodnocení z hlediska ochrany vod i fiskálního dopadu s původní variantou 1b, a zároveň je více propracovaná co se týče návaznosti na normativní regulaci. Očekávaná vyšší účinnost z hlediska cílů ochrany vod ve významném znečištění odpovídá mírnému navýšení dopadů do nákladů na čištění 1 m³ vody resp. stočného. Oproti variantám 1 a 2 zachovává původní jednotné stanovení limitů pro všechny znečišťovatele (odvrací se od návrhu, který dělí ukazatele na všeobecné a pro průmysl). Navýšení poplatku oproti současnému stavu se odhadují na 553 mil. Kč; dopady do ceny odpadní vody očekávat na úrovni navýšení o 0,80 Kč/m³.

- **V rámci připomínkového řízení a s ohledem na vznik finanční krize se došlo k rozhodnutí o odložení uvažovaného ekonomického posílení zdrojů vodního hospodářství. Navržená úprava poplatku za vypouštění odpadních vod není v návrhu zákona uplatněna.**

3.6.5. Poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních – § 100

- Cílem je snížení znečištění podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení poplatku i za vypouštění čistěných vod do vod podzemních z malých čistíren odpadních vod pro ostatní stavby podle kapacity zařízení pro více než 10 ekvivalentních obyvatel (EO).
- Vybraná varianta 1 se uplatní především u intenzivně využívaných objektů rekreace v horských oblastech. I přes nedostatek statistik potřebných pro kvantifikaci celkového dopadu je možné konstatovat, že roční poplatek 3500 Kč/EO je přiměřený a naplňuje princip „znečišťovatel platí“.

3.6.6. Platba k úhradě správy vodních toků a povodí - § 101

- Cílem je dodržení všeobecného regulačního a výnosového cílu platby za odběry povrchové vody.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Ponechání současného systému stanovování cen dle zákona o cenách č. 526/1990 Sb., s tím, že se bude platit za odběr veškerých povrchových vod a nejen povrchových vod z vodních toků (princip „uživatel platí“). Povinnost uhrazovat tuto platbu by měl i oprávněný, který odebírá povrchovou vodu prostřednictvím jiného oprávněného, který neplatí za odběry povrchové vody podle § 101 odst. 4.
  - 2 – Dtto varianta 1 doplněná o zrušení výjimky § 101 odst. 3 písm. c), kde se v současné době zvlášť stanovuje cena za odběr povrchové vody pro zatápění umělých prohlubní terénu.
  - 3 – Dtto varianta 2 doplněná o zrušení výjimky § 101 odst. 4, konkrétně v současné verzi nezpлатněný odběr povrchových vod pro účely odběru pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin, výroby technického sněhu, odběru pro koupaliště a odběru pro chov ryb.
- Po zvážení nákladů a přínosů každé varianty byla vybrána varianta 1, která nemění stávající plně funkční systém stanovené základní sazby za odběr povrchových vod, jen podle praktických zkušeností doplňuje zpoplatnit i odběry povrchové vody mimo vodní toky a zavedení povinnosti uhrazovat platbu i pro oprávněné subjekty, které odebírají povrchovou vodu prostřednictvím jiného oprávněného, který uplatňuje výjimku z plateb. Celkový dopad této varianty se odhaduje na 10,7 mil. Kč a jedná se o náklad na jedné straně (odběratelé vody) a přínos na straně druhé (s. p. Povodí).

3.6.7. Poplatky z využití vodních zdrojů (podle Doplnku č. 2 Velké RIA)

- Cílem je efektivnější využití kapacity vodních zdrojů, návratnost nákladů na vodohospodářské služby a naplňování nezbytných vodohospodářských potřeb ve veřejném zájmu.
- Pro dosažení cílů byly definovány následující nástroje:
  1. Poplatek z povoleného množství povrchových vod
  2. Poplatek z povoleného množství podzemních vod
  3. Poplatek z využívání energetického potenciálu povrchové vody

3.6.7.1. Poplatek z povoleného množství povrchových vod

- Navržené varianty zohledňují povolené množství odběru povrchových vod, a to na hranici současných plateb (nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně) a na hranici snížené (nad 1 200 m³ ročně/ 100 m³ měsíčně). Z poplatku jsou vyloučeny případy, kdy je cena stanovena zvlášť ke zvláštním účelům [§ 101 odst. 3 písm. a) až c) vodního zákona] a kdy se neplatí [§ 101 odst. 4 vodního zákona] z důvodu jejich specifčnosti a převážné jednorázové povahy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu
  - 1 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru povrchové vody od hranice pro výběr totožné s platbami k úhradě správy vodních toků a správy povodí (6 000 m³ ročně, resp. 500 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
    - c) zavedení poplatku 1,5 Kč/m³
  - 2 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru povrchové vody od hranice pro výběr nižší než platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí (1 200 m³ ročně, resp. 100 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
- Z variant byla vybrána varianta 1b, která vyvažuje jak regulativní efekt pro naddimenzovaná povolení k odběru povrchových vod, tak vhodné dofinancování potřeb vodního hospodářství na základě principu „uživatel platí“ a nevhodnějším způsobem navazuje na platby za skutečné odběry povrchových vod nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně.
- **V rámci připomínkového řízení a s ohledem na vznik hospodářské krize se došlo k rozhodnutí o odložení uvažovaného ekonomického posílení zdrojů vodního hospodářství. Navržený poplatek z povoleného množství odběru povrchových vod není v návrhu zákona uplatněn.**

3.6.7.2. Poplatek z povoleného množství podzemních vod

- Navržené varianty zohledňují povolené množství odběru podzemních vod, a to na hranici současných plateb (nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně) a na hranici snížené (nad 1 200 m³ ročně/ 100 m³ měsíčně):
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu
  - 1 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru podzemní vody od hranice pro výběr totožné se současnými poplatky (6 000 m³ ročně, resp. 500 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
  - 2 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru podzemní vody od hranice pro výběr nižší než současné poplatky (1 200 m³ ročně, resp. 100 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
- Z variant byla vybrána varianta 1a, která vyvažuje jak regulativní efekt pro naddimenzovaná povolení k odběru podzemních vod, tak vhodné dofinancování potřeb vodního hospodářství na základě principu „uživatel platí“. Snížení hranice zpoplatnění nebylo uplatněno, i když asi 4 krát převyšuje hranici sociální únosnosti; zde je prostor pro možné budoucí zpoplatnění.
- **V rámci připomínkového řízení a s ohledem na vznik hospodářské krize se došlo k rozhodnutí o odložení uvažovaného ekonomického posílení zdrojů vodního hospodářství. Navržený poplatek z povoleného množství odběru podzemních vod není v návrhu zákona uplatněn.**

3.6.7.3 Poplatek z využívání energetického potenciálu povrchové vody

- Navržené varianty poplatku zohledňují povolené využívání energetického potenciálu (instalovaný výkon nad 0,5 MWe, 1 a 10 MWe) a skutečně vyrobenou elektrickou energii; je tím vyjádřena rozdílná hodnota elektrické energie z akumuláční a průtočné vodní elektrárny. Z poplatku jsou vyloučeny lokality přečerpacích vodních elektráren, protože se u nich nevyužívá energetický potenciál vodního toku, ale jde o využití potenciálu vyrobeného čerpáním vody do horní nádrže.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu – nebude žádné zpoplatnění.
  - 1 – Zpoplatnění 102 vodních elektráren nad 0,5 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 2 – Zpoplatnění 64 vodních elektráren nad 1 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 3 – Zpoplatnění 9 vodních elektráren nad 10 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 4 – Zpoplatnění 9 VE nad 10 MWe sazbou 0,15 Kč/kWh a 55 VE od 1 do 10 MWe sazbou 0,10 Kč/kWh

- Výsledné dopady na vlastníky vodních elektráren, resp. výnos z poplatku byl vyčíslen na základě údajů pro rok 2007 od 106 do 340 mil. Kč za rok. **Při hodnocení variant a dopadu na využití obnovitelných zdrojů energie byla s ohledem na politiku podpory využívání obnovitelných zdrojů energie vybrána nulová varianta.**

3.6.8 Celkové zhodnocení ekonomických nástrojů

- Cílem záměru upravit poplatky a zavést nové poplatky bylo vytvořit střednědobý ekonomický rámec k naplnění nezbytných vodohospodářských potřeb ve veřejném zájmu pro období 8 – 10 let, aniž by docházelo k zatěžování státního rozpočtu a růstu jeho deficitu.
- **V rámci připomínkového řízení se s ohledem na hospodářskou krizi došlo k rozhodnutí o odložení uvažovaného ekonomického posílení zdrojů vodního hospodářství. Proto v dalším se uvádí jen současný stav finančních toků ve vodním hospodářství a vyčísluje se potřeba finančních zdrojů pro střednědobý výhled.**
- Finanční toky ve vodním hospodářství v podstatě odpovídají principům „uživatelé platí“ a „znečišťovatelé platí“ (obecně rovněž „za služby se platí“) – nicméně stávající úroveň nereflexuje nezbytnou potřebu a trend nárůstu, takže se deficit (rozdíl) mezi nezbytnými náklady a finančními zdroji k jejich pokrytí prohlubuje (zvětšuje). Přehled současných plateb a poplatků pro správu vodních zdrojů, jejich soustředění a využívání je shrnut v následující tabulce (za rok 2007):

Typ poplatků a plateb	mil. Kč celkem	K využití
Poplatek za odebrané množství podzemní vody (pro zásob. pitnou vodou 2,- Kč/m ³ , ostatní užití 3,- Kč/m ³)	712	50% SFŽP 50% Kraje
Poplatky za vypouštění odp. vod do vod povrchových (za vypouštěné znečištění pro provozovatele kanalizací a ČOV v průměru 0,17 Kč/m ³ , pro ostatní znečišťovatele 0,55 Kč/m ³ – roční výnos je 259,2 mil. Kč; dále se platí poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod při 100 000 m ³ a více ročně, výnos činí 116,3 mil. Kč)	375,5	SFŽP
Platba k úhradě správy vodních toků a správy povodí (platby za skutečný odběr z vodních toků, úroveň jednotkové platby se mezi s. p. Povodí liší v závislosti na rozsahu spravované infrastruktury a velikosti odběrů, rozmezí v r. 2008 je 2,45 – 4,19 Kč/m ³ , průměrná jednotková platba je 2,95 Kč/m ³).	2 578	s. p. Povodí
Celkem	3 665,5	

Současný příjem z poplatků a plateb k zajištění vodohospodářských služeb a péče o vodní zdroje činí 3 665,5 mil. Kč.

- Systém plateb a poplatků v oblasti vodního hospodářství má své základy v šedesátých letech minulého století. K úpravě došlo přijetím nového vodního zákona v r. 2001, který přinesl postupné zavedení poplatků za odběr podzemních vod a od té doby nedošlo, kromě mírného navyšování plateb za odběry povrchových vod vybíraných s. p. Povodí, k úpravě, která by reflektovala objektivní potřeby vodního hospodářství. Zároveň je požadavkem Rámcové směrnice vodní politiky ES zajistit návratnost nákladů za poskytování vodohospodářských služeb do r. 2010.

Vysoká frekvence povodňových situací, růst cen energií, pohonných hmot, stavebních materiálů a nároky na provoz a bezpečnost jednotlivých prvků vodohospodářské infrastruktury vyžadují zvýšit rozsah oprav i údržby stárnoucí infrastruktury, což přináší rostoucí tlaky na podpory z veřejných rozpočtů a tím se zeslabuje princip „uživatel platí“.

O rostoucím významu vody jako strategického přírodního zdroje není pochyb nejenom u nás, ale na celém světě. Systém poplatků za znečištění a za využívání vodních zdrojů je zaveden ve většině sousedních zemí a rovněž je zpoplatňováno využití energetického potenciálu, který je primárně závislý na stavbách ke vzdouvání vody.

Kromě rostoucích nákladů na opravy a obnovu vodních děl je třeba rozšířit péči o vodní zdroje (zejména o drobné vodní toky v zemědělské krajině) a posílit protipovodňovou ochranu. Nezbytné je rovněž pokračování v podpoře rozvoje i obnově infrastruktury vodovodů, kanalizací a čištění odpadních vod po r. 2010, tedy po splnění požadavků přechodného období ČR zajištěním odkanalizování a likvidace odpadních vod v rozhodujících aglomeracích.

Odhadovaný rámec na posílení finančních zdrojů k pokrytí narůstajících nároků vychází z následujících potřeb, které nejsou pokryty stávajícími zdroji (Státním fondem ŽP, Operačním programem ŽP, Programem rozvoje venkova, veřejnými rozpočty a příjmy s. p. Povodí):

Potřeba posílení finančních zdrojů

Účel	Potřeba ročně (mld. Kč)
Prevence před povodněmi	1 - 2
Obnova, rozvoj infrastruktury VaK	1,0 – 1,5
Obnova vodních děl na vodních tocích	0,5 – 0,6
Zkvalitnění péče o drobné vodní toky, zvýšení retence vody a péče o vodu v krajině	1,1 – 1,5
Celkem	3,6 – 5,6

Uvedené odhady vycházejí z kvantifikace nákladů na dosažení přijatelné ochrany před povodněmi (cca 50 mld Kč – podle údaje z r. 2006). V oblasti vodovodů a kanalizací je třeba nejen zajistit dovybavení v malých obcích. Je třeba podporu tohoto veřejného zájmu zajistit do budoucna. V mnoha státech Evropy obdobně jako u nás tato infrastruktura pořízená před 60 – 80 léty dožívá a její obnovení představuje enormní náklady.

Všechny tyto důvody vedou v naší zemi, jejíž zdroje vody jsou závislé výhradně na srážkách a prakticky všechny voda odtéká do sousedních států, k nutnosti posílit

finanční zdroje pro vodní hospodářství. Z uvedeného rámcového vyhodnocení potřeby dalších finančních zdrojů k pokrytí zmíněných nákladů (a do budoucna ke splátkám jistin i úroků z půjček pro vodní hospodářství z posledních let, jejichž splatnost teprve přijde) vyplývá, že ke stávajícím finančním zdrojům ve výši 3 665,5 mil. Kč je třeba získat další minimálně 2 – 3 mld. Kč ročně pro období nejbližších 8 – 10 let.

Není vyloučeno, že negativní následky vývoje klimatu mohou v budoucnosti pravděpodobně vést k ještě vyšším nákladům na adaptační opatření, která by zabezpečila potřebnou dostupnost vody jako zásadního strategického zdroje pro hospodářskou prosperitu a úroveň života obyvatel.

Pro zajištění nezbytných vodohospodářských služeb, zkvalitnění péče o vodní zdroje, zlepšení jejich jakosti a posílení retence vody v krajině je třeba zvýšit finanční zdroje minimálně o 2 – 3 mld. Kč ročně mimo rámec veřejných rozpočtů.

3.7. STÁTNÍ SPRÁVA (§ 5-§ 20, § 21-§ 22, § 47, § 49, § 104-§ 115, § 116-§ 125)

Obecným cílem je upravit vodní zákon tak, aby koncepčně odpovídal novému správnímu řádu, stejně jako koncepci Ministerstva vnitra týkající se úpravy přestupků ve správním právu a organizace veřejné správy; dále je třeba zapracovat poznatky ze šesti let fungování státní správy podle vodního zákona a ujasnit vztahy mezi vodním zákonem a souvisejícími předpisy.

3.7.1. Správní delikty a přestupky

- Cílem návrhu je sladění systému deliktů a sankcí podle vodního zákona s koncepcí správního trestání Ministerstva vnitra.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Skutkové podstaty přestupků na úseku vodního hospodářství se převedou z přestupkového zákona do vodního zákona.
- Je vybrána varianta 1 a to nejen z hlediska možnosti úspor nákladů, ale také z hlediska dotčených subjektů, kterým je ku prospěchu sjednocení a zpřehlednění úpravy a eliminace potenciálního výskytu duplicitních či konfliktních ustanovení.

3.7.2. Zjednodušení vodoprávního řízení

- Cílem je sjednotit institut pochybností ve vodním zákoně
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Institut rozhodování o pochybnostech bude považován za řízení zahajované vždy z moci úřední. Tam, kde by absolutní oficialita řízení byla v konfliktu s uplatňováním práv žadatele, je možné namísto institutu pochybností využít řízení o určení právního vztahu (§ 142 zákona č. 500/2004 Sb.), jehož závěry jsou obdobné k návrhovému řízení o pochybnostech.
- Vybraná varianta 1 zpřesňuje institut pochybností jako ustanovení zahajující řízení z moci úřední, přičemž však dotčeným osobám zachovává možnost domoci se určení svých práv prostřednictvím institutu řízení o určení právního vztahu § 142 správního řádu. I přesto, že výklad § 142 správního řádu a jeho srovnání s institutem pochybností

dle vodního zákona nese jisté nedostatky (a náklady spojené s jejich odstraněním), jde o řešení, které povede ke sjednocení výkladu vodního zákona.

3.7.3. Upřesnění postavení vodního zákona v rámci právního řádu

a) Upravit vztah horního a vodního zákona

- Cílem je upřesnit vztah důlních a povrchových a podzemních vod. Praxe vyžaduje upřesnění tohoto vztahu, jakož i kompetencí vodoprávních a báňských úřadů.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zachování současné koncepce s tím že dojde ke zpřesňujícím formulacím ve vodním zákoně vylučující pochybnosti.
  - 2 – Úprava důlních vod bude zcela v kompetenci horního zákona a Českého báňského úřadu.
- Vybraná varianta 1 je v souladu s koncepcí vodního zákona.

b) Upravit vztah oprávnění dle zákona o integrované prevenci

- Cílem je upravit vztah oprávnění dle zákona o integrované prevenci č. 76/2002 Sb.; (IPPC) a vodního zákona.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Subjekty oprávněné dle IPPC se budou považovat za subjekty oprávněné dle vodního zákona se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími.
- Úprava podle vybrané varianty zajistí, že subjekty oprávněné dle IPPC se budou považovat za subjekty oprávněné dle vodního zákona se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími. Řešení zejména odstraňuje jistou nelogičnost v současné úpravě vodního zákona - vzhledem k tomu, že účelem IPPC není vyvazovat subjekty podle něho oprávněné z povinností podle vodního zákona.

c) Sjednocení správního řízení dle správního řádu a dle vodního zákona; minimalizace výjimek

- Cílem je sjednocení správního řízení dle správního řádu a dle vodního zákona; odstranění neodůvodněných výjimek.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Dojde k vypuštění či zpřesnění ustanovení odchylných od úpravy ve správním řádu; výjimky, které zůstanou ve vodním zákoně nadále zachovány a budou detailně odůvodněny zvláštním charakterem vztahů upravených vodním zákonem (týká se zejména § 115).
  - 2 – Dojde k úplnému sjednocení úpravy ve správním řízení dle vodního zákona a správního řádu; žádné výjimky ve vodním zákoně nebudou připuštěny.
- Vybraná varianta 1 je z dlouhodobého hlediska nejvhodnější, protože respektuje potřebu harmonizace vodního zákona a správního řádu stejně jako nutnost zohlednění specifik regulovaného odvětví. (Nulová varianta je z dlouhodobého

hlediska neúnosná a není v souladu se současnou koncepcí správního práva, která se jeho systém snaží zjednodušit a zpřehlednit. Varianta 2 – tedy odstranění všech odchylek od správního řádu ve vodním zákoně je opačným extrémem, který nerespektuje potřebu úpravy některých institutů správního práva na míru regulovanému odvětví).

3.7.4. Reflexe potřeb praxe ve vodním hospodářství

a) Odstranění problematických pojmů – § 9 odst. 4 a prodloužení povolení k nakládání s vodami

- Cílem je odstranění tohoto problematického institutu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – V § 9 odst. 4 se specifikuje, jaká změna podmínek je způsobilá být důvodem k neudělení prodloužení povolení k nakládání s vodami.
  - 2 – Institut prodloužení povolení k nakládání s vodami bude zcela zrušen a k témuž účelu se bude nadále využívat formy žádosti o změnu povolení k nakládání s vodami.
- Vybraná varianta 2 zjednodušuje rozhodování vodoprávních úřadů tím, že se institutu prodloužení povolení k nakládání s vodami zbavuje zcela a nadále ponechává jen výkladově jasný institut změny povolení k nakládání s vodami, proto je vhodným řešením. Varianta 0 v praxi vyvolává výkladové rozpory, což působí negativně na výkon státní správy na úseku vodního hospodářství. Varianta 1 by znamenala zpřesnění, nicméně vyjmenování všech možných podmínek, jejichž změna by vedla k odmítnutí žádosti o prodloužení povolení k nakládání s vodami, by bylo složité a v rozporu s potřebami vodního zákona.

b) Doplnění povinností vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku (§ 47, § 49)

- Cílem je doplnění povinností vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Doplnění přesné specifikace a prostorového vyjádření „pásu“ pozemku sousedícího s korytem vodního toku, na němž má docházet k údržbě břehových porostů; dále se také explicitně vyjádří oprávnění správců vodního toku k vjezdu na pozemky sousedící s korytem vodního toku v souvislosti s výkonem jejich povinností při správě vodního toku.
- Vybraná varianta 1 řeší oba významné problémy, s nimiž se správci vodních toků běžně v praxi potýkají při výkonu svých povinností. Zároveň tím, že konkretizuje povinnosti (zejména povinnost strpět zásah) vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku, lépe reflektuje ústavní úpravu omezení vlastnického práva.

c) Přesun vodoprávní agendy z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- Cílem je naplnění koncepce Ministerstva vnitra převádět kompetence ve státní správě z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Agenda náročnější z odborného hlediska se převede na obecní úřady obcí s rozšířenou působností; jednoduché úkony – jako je např. povolování domovních studní aj. – budou ponechány v kompetenci pověřených obecních úřadů.
  - 2 – Na obecní úřady obcí s rozšířenou působností se převede kompletní agenda na úseku vodního hospodářství doposud vykonávaná pověřenými obecními úřady.
- Z hlediska specifiky vodního zákona byla vybrána varianta 1. Ministerstvem vnitra požadovanou variantou 2 by došlo k přechodu velkého objemu jednoduché administrativy a neúměrnému zatížení obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.
- S ohledem na připomínkové řízení byl výběr varianty změněn na variantu 2 a dochází k úplnému převedení kompetence ve státní správě ve vodním hospodářství z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

3.7.5. Definice srážkových vod a právní úprava nakládání s nimi

- Cílem je upravit pojem "srážkové vody" pro povrchové vody vzniklé dopadem atmosférických srážek na stavby a upravit nakládání s nimi.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Srážkové vody se nadefinují a nakládání s nimi se upraví odkazem na stavební zákon a na zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.
  - 2 – Srážkové vody nadefinují a komplexněji se upraví i nakládání s nimi a jejich vztah k vodám odpadním.
- V průběhu přípravy novely vodního zákona byla vybrána varianta 2, neboť varianta 0 vyvolává v praxi zjevné problémy a varianta 1 řeší jen některé problémy, které ve vztahu k nakládání se srážkovými vodami přinesla praxe na úseku vodního hospodářství. Po konzultaci s Ministerstvem pro místní rozvoj byla problematika zařazena do nové vyhlášky o technických požadavcích na stavby, která v § 6 odst. 4 uvádí: „Stavby, z nichž odtékají povrchové vody, vzniklé dopadem atmosférických srážek (dále jen „srážkové vody“), musí mít zajištěno jejich odvádění, pokud nejsou srážkové vody zadržovány pro další využití. Znečištění těchto vod závadnými látkami nebo jejich nadměrné množství se řeší vhodnými technickými opatřeními. Odvádění srážkových vod se zajišťuje přednostně zasakováním. Není-li možné zasakování, zajišťuje se jejich odvádění do povrchových vod; pokud nelze srážkové vody odvádět samostatně, odvádí se jednotnou kanalizací.“

- S ohledem na připomínkové řízení byla problematika zařazena do § 5 odst. 3 vodního zákona doplněním základní povinnosti pro nakládání se srážkovými vodami ze staveb tak, aby se co nejvíce přiblížilo přirozenému vodnímu režimu v souladu s připravovanými a novelizovanými prováděcími předpisy ke stavebnímu zákonu.

3.8. Transpozice směrnic EU

3.8.1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik

- Cílem je snížit riziko a nepříznivé důsledky povodní v České republice.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Transpozice směrnice 2007/60/ES do vodního zákona a prováděcích předpisů.
- Náklady s vybranou variantou 1 jsou zejména spojeny s vyhodnocením povodňových rizik, přípravou příslušných map a plánů pro jejich zvládnání. Předpokládá se, že náklady budou rozděleny do několika let. Strana přínosů je těžko vyčíslitelná, nicméně je možné ji aproximovat přínosy na základě škod způsobených povodněmi na území České republiky v minulých letech.

3.8.2. Směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu

- Cílem je zajistit předcházení a kontrolu znečišťování podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Transpozice směrnice 2006/118/ES do vodního zákona a prováděcích předpisů.
- Transpozice směrnice je kontinuální proces, který byl zahájen již zahájen v roce 2007. Ve vybrané variantě 1 budou formou prováděcích legislativních předpisů konkrétně stanovena kritéria pro hodnocení podzemních vod:
  - Stanovení prahových hodnot – momentálně probíhají výzkumy na stanovení prahových hodnot také podle úrovně přirozené koncentrace znečišťujících látek, zatím však bez definitivních závěrů.
  - Stanovení konkrétních látek, které se budou monitorovat a u kterých bude zvážena jejich rizikovost - jako podklady budou sloužit plány oblastí povodí (v první fázi dostupné plány, které se zpracovávají pro první šestileté období a následně aktualizované plány pro další období).
  - Do vodního zákona se začlení zmocnění pro prováděcí legislativní předpis pro vymezení vodních útvarů podzemních vod v § 21.
- Vyčíslené náklady na transpozici (do 2 mil. Kč) jeví jako opodstatněné.

3.9. Metodologie vyhodnocení

Kvalitativní a kvantitativní analýza

Náklady a přínosy vybraných variant jsou buď vyjádřené kvantitativně, nebo pouze kvalitativně. Kvantitativní analýza byla provedena pouze v některých případech, kde je technicky možné dopady finančně vyjádřit a kde byly dostupné relevantní statistiky, analýzy změn a odhady dopadů na různé dotčené strany. Kvantitativní analýza je proto provedena zejména u poplatků za odběry podzemních a povrchových vod a za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Byla aplikována pouze statická analýza, tzn., předpokládáme dopady na subjekty na trhu za současného stavu (např. současná míra plnění koncentračních a hmotnostních limitů). Predikce přizpůsobení se subjektů na trhu včetně variant časové náročnosti by si vyžádala mnohem detailnější analýzu. Pro její provedení by však byla nutná přesnější statistika o konkrétních zdrojích znečištění a nákladech na přizpůsobení. Celkově by bylo nutné využít sofistikovanějších statistických metod. Nicméně vzhledem k nepřesnosti dostupných statistik byl zvolen přístup ocenění maximálních možných dopadů za daných předpokladů.

3.10. Závěry

Snížování administrativní zátěže podnikatelů

Návrh novely zákona navrhuje změny vedoucí jednak ke snížování administrativní zátěže podnikatelů s promítnutím do snížení vynaložených nákladů a jednak snižuje zároveň nároky na státní správu. Jde zejména o tyto záměry:

- zrušení povolení k nakládání s podzemními vodami pro využívání energetického potenciálu podzemních vod pro tepelná čerpadla, v případech kdy nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody (§ 8 odst. 3 písm. e),
- prodloužení lhůty platnosti povolení pro využívání energetického potenciálu (§ 9 odst. 6),
- zrušení povinnosti zjišťovat jakost odebrané vody a výsledky předávat pro účely státní správy (§ 10 odst. 1),
- snížení počtu situací, kdy může vodoprávní úřad změnit nebo zrušit platné povolení (§ 12 odst. 1),
- rozšíření důvodů k žádosti o změnu povolení k nakládání s vodami (§ 12 odst. 2),
- zrušení stavebního povolení i ohlášení pro běžné stavební úpravy vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa (§ 15 odst. 2),
- využití institutu zkráceného stavebního řízení pro stavby vodovodních řadů, kanalizačních stok a objektů, které nevyžadují povolení k nakládání s vodami (§ 15 odst. 8),
- zavedení institutu ohlášení vodních děl pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel (domovních ČOV, septiků) provozovaných podle stanovených podmínek v § 59 odst. 1 písm. k) (§ 15a),
- zjednodušení vodoprávní evidence pro vodoprávní úřady, její elektronizace a přesun do kompetence správců povodí (s. p. Povodí) (§ 19),
- omezení neohraňované povinnosti předávání informací pro účely monitoringu vod od subjektů, které nakládají s vodami (§ 21 odst. 5),

- zrušení povinnosti schvalovat provozní řády vodních děl (§ 59 odst. 1 a § 115 odst. 17),
- převedení povinnosti fyzického předávání dokumentací k záplavovým územím a organizačních částí povodňových plánů na zabezpečení jejich zpřístupnění v elektronické podobě (§ 66 odst. 4 a § 71 odst. 7),
- zrušení povinnosti každoročně podávat poplatkové hlášení pro stanovení záloh na poplatky za odběr podzemní vody pokud nedošlo ke změně povolení (88 odst. 5),
- zjednodušení a zrychlení procesu vydávání povolení k nakládání s povrchovými a podzemními vodami a stavební povolení k vodním dílům uvedením vzorů žádostí pro povolení včetně spojených formulářů v prováděcí vyhlášce; tím je položen základ pro elektronické podání žádosti (§ 115 odst. 2),
- úprava procesního postupu v umožnění vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení (§ 115 odst. 10) a zavedení možnosti tzv. společného řízení přímo ze zákona, ve kterém žadatel požádá o vydání více rozhodnutí současně (§ 115 odst. 11).

Celkové administrativní dopady na podnikatele a státní správu byly odhadnuty ve snížení ročních nákladů ve výši 240 mil. Kč, z toho snížení nákladů podnikatelů činí 130 mil. Kč a státní správy 110 mil. Kč ročně.

Ekonomické dopady na veřejné finance

Kromě vyčíslených dopadů novela předpokládá nároky na finanční zajištění implementace směrnic 2000/60/ES o vodní politice a 2007/60/ES o zvládnání povodňových rizik.

Pro druhý cyklus přezkoumání a aktualizace zpracování plánů povodí (2010 – 2015) podle požadavků směrnice 2000/60/ES bude vyžadovat, s ohledem na finanční nároky prvního cyklu (2004 – 2009), zajištění potřebných prací finanční prostředky ze státního rozpočtu v celkové výši cca 170 mil. Kč. Podle jednotlivých let se bude jednat pro rok 2010 a 2011 o 10 mil. Kč ročně pro přípravné metodické práce a pro vlastní práce podle etap zpracování (§ 25 odst. 1) v letech 2012 až 2015 (2012 – 30 mil. Kč, 2013 – 50 mil. Kč, 2014 - 50 mil. Kč a 2015 – 20 mil. Kč).

Pro implementaci směrnice 2007/60/ES se pro první plánovací cyklus (2010 – 2015) odhaduje při vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem v rozsahu 4 tis. km vodních toků na dvě základní činnosti a výstupy tj. mapování (§ 64a odst. 2 až 4) potřeba asi 470 mil. Kč (v jednotlivých letech 2010 – 40 mil. Kč, 2011 – 200 mil. Kč, 2012 - 200 mil. Kč a 2013 – 30 mil. Kč) a na plány pro zvládnání povodňových rizik (§ 64a odst. 5) dalších 200 mil. Kč (v 2013 – 100 mil. Kč, 2014 - 80 mil. Kč a 2015 – 20 mil. Kč). Mapování se předpokládá financovat v letech 2010 až 2013 z Operačního programu Životní prostředí z 85%, zbytek ze státního rozpočtu. U plánů pro zvládnání povodňových rizik bude potřebné zajistit finanční prostředky ze státního rozpočtu, s tím, že v roce 2013 lze ještě využít na některé práce zdroje z Operačního programu Životní prostředí.

Dalším nárokem na investiční prostředky ze státního rozpočtu bude zajištění technických prostředků pro správce vodních toků k zajištění povinnosti rozrušovat ledové celiny v určených veřejných přístavech podle § 47 odst. 4 písm. b) a to v celkové výši 50 mil. Kč. (v roce 2010 – 30 mil. Kč a 2011 – 20 mil. Kč).

Ostatní nároky plynoucí z novely zákona budou pokryty Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem životního prostředí a krajskými úřady v rámci svých rozpočtových výdajů.

V souhrnu jsou nároky na státní rozpočet pro rok 2010 ve výši 46 mil. Kč, pro rok 2011 ve výši 60 mil. Kč a pro rok 2012 60 mil. Kč.

4. Dotčené skupiny

Pro analýzu dopadů regulace je důležitá analýza právě dopadů na jednotlivé dotčené strany. V rámci konzultací byly osloveny klíčové strany z daného přehledu dotčených skupiny. Zasláné návrhy dotčených stran byly prodiskutovány v rámci pracovních skupin, které se zabývaly konkrétními návrhy novelizace.

5. Konzultace

V různých fázích projektu byly osloveny hlavní dotčené strany a požádány o podněty k dané novele vodního zákona. Prvotní podněty byly sesbírány a zpracovány koncem roku 2007. Vyhodnocování návrhů dotčených stran následně probíhala v rámci jednání pracovních skupin a svodné skupiny od ledna 2008.

Různé body novelizace byly dle tematických celků rozděleny do 4 pracovních skupin – státní správa, ochrana vod, vodní toky, ochrana před povodněmi. Svodná skupina pak měla za úkol zvážit závěry jednotlivých pracovních skupin a shodnout se na finálním znění návrhů různých bodů novelizace nebo na zamítnutí návrhů dotčených skupin.

Zpracovatelé RIA - zástupci společnosti EEIP, a.s. - se pravidelně zúčastňovali jednání svodné skupiny a konzultovali analýzu současného stavu, dostupnost statistik, návrhy variant řešení, otázky kvantifikace a další body nejen v rámci zasedání svodné skupiny, ale zároveň během několika dalších konzultací s expertními skupinami. Konkrétně byly body RIA prodiskutovány na Ministerstvu zemědělství v odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí, v odboru vodohospodářské politiky a odboru vodovodů a kanalizací, na Ministerstvu životního prostředí v odboru ochrany vod. Konzultováno bylo i s Českým hydrometeorologickým ústavem, Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, v.v.i. a dalšími experty v dané oblasti.

V rámci zpracování Doplňku Velké RIA č. 1 zpracovatel IREAS Centrum, s. r. o. kromě expertů z Ministerstva životního prostředí konzultoval problematiku se Státním fondem životního prostředí, Českou inspekcí životního prostředí a Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, v.v.i.

V rámci zpracování Doplňku Velké RIA č. 2 zpracovaného sekci vodního hospodářství Ministerstva zemědělství byly potřebné údaje získávány z evidence vodoprávních rozhodnutí, zpráv Energetického regulačního úřadu a podkladů od státních podniků Povodí.

Výčet oslovených subjektů:

- Asociace čistírenských expertů
- Česká inspekce životního prostředí
- Český báňský úřad
- Český rybářský svaz
- Energetický regulační úřad
- Krajský úřad Jihočeského kraje
- Krajský úřad Jihomoravského kraje
- Krajský úřad Karlovarského kraje
- Krajský úřad Kraje Vysočina

- Krajský úřad Královéhradeckého kraje
- Krajský úřad Libereckého kraje
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje
- Krajský úřad Olomouckého kraje
- Krajský úřad Pardubického kraje
- Krajský úřad Plzeňského kraje
- Krajský úřad Středočeského kraje
- Krajský úřad Ústeckého kraje
- Krajský úřad Zlínského kraje
- Lesy České republiky, s. p.
- Magistrát hlavního města Prahy
- Magistrát města Ostrava
- Magistrát města Zlín
- Městský úřad Bruntál
- Městský úřad Rožnov
- Městský úřad Světlá nad Sázavou
- Městský úřad Šumperk
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zemědělství (ostatní sekce vedle sekce vodního hospodářství)
- Ministerstvo životního prostředí (ostatní sekce vedle odboru ochrany vod)
- Povodí Labe, státní podniky
- Povodí Moravy, s. p.
- Povodí Odry, státní podnik
- Povodí Ohře, státní podnik
- Povodí Vltavy, státní podnik
- Rybářské sdružení České republiky
- Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR
- Svaz měst a obcí České republiky
- Státní fond životního prostředí
- Svaz vodního hospodářství ČR
- Vodní díla – TBD, a.s.
- Zemědělská vodohospodářská správa

II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava odpovídá ústavnímu pořádku a právnímu řádu České republiky, zejména ústavnímu zákonu č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů a usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, které se vztahují k předkládanému návrhu zákona.

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná úprava neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána, ani mezinárodním smlouvám o lidských právech, zvláště pak Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i judikatuře Evropského soudu pro lidská práva.

Současně není navrhovaná právní úprava v rozporu s:

- Úmluvou o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer - vstoupila v platnost dne 6. října 1996, po ratifikaci 16 států. Pro Českou republiku vstoupila Úmluva o vodách v platnost dne 10. září 2000,
- Úmluvou o spolupráci pro ochranu a únosné využívání Dunaje - Českou republikou podepsána i ratifikována 10. března 1995, v platnost vstoupila dne 22. října 1998,
- Dohodou o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe - podepsána dne 8. října 1990, vstoupila v platnost dnem 13. srpna 1993,
- Dohodou o Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním - podepsána dne 11. dubna 1996, vstoupila v platnost dne 28. dubna 1999,
- Sukcedovanou Úmluvou mezi vládou Československé republiky a vládou Polské lidové republiky o vodním hospodářství na hraničních vodách - podepsána dne 21. března 1958, vstup v platnost dne 7. srpna 1958,
- Sukcedovanou Smlouvou mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách - podepsána dne 7. prosince 1967, vstup v platnost dne 18. března 1970,
- Dohodou mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o spolupráci na hraničních vodách – podepsána 16. prosince 1999, vstup v platnost 16. prosince 1999,
- Smlouvou mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství - podepsána dne 12. prosince 1995, vstup v platnost dne 25. října 1997,

které se přímo vztahují k předmětu úpravy.

Navrhované řešení je v souladu s právními akty Evropské unie; část těchto aktů je předkládaným návrhem transponována. Novela také reaguje na výzvu Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Problematika vod upravovaná novelou vodního zákona dále souvisí s těmito právními akty Evropských společenství:

- čl. 49 Smlouvy o založení Evropských společenství,
- směrnicí Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečištěním některými nebezpečnými látkami,

- směrnicí Rady 80/777/EHS ze dne 15. července 1980 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod,
- směrnicí Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod,
- směrnicí Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění (kodifikované znění),
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/11/ES ze dne 15. února 2006 o znečišťování některými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí Společenství (kodifikované znění),
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/44/ES ze dne 6. září 2006 o jakosti sladkých vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik,
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES ze dne 16. prosince 2008 o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky, změně a následném zrušení směrnic Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES.

Předkládaný návrh zákona není ani v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie, ani s obecnými právními zásadami práva Evropské unie, ani s legislativními záměry a návrhy předpisů Evropské unie.

Na základě těchto skutečností je možné návrh zákona hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropských společenství.

Zvláštní část

K ČÁSTI PRVNÍ

K Čl. I:

K bodu 1 - § 2 odst. 2

Jedná se o upřesnění textu z hlediska aplikace vodního zákona, protože drenážní systémy mohou být i povrchové.

K bodům 2 a 3 - § 2 odst. 10 a 11

Byly upraveny a doplněny základní pojmy „povodí“ a „dílčí povodí“ na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 2(13) a 2(14) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 4 - § 2a odst. 1 až 9

Byly doplněny základní pojmy na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 2(17), 2(19), 2(21), 2(18), 2(20), 2(24), 2(25), 2(35) a 2(26) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 5 - § 5

Doplnění základní povinnosti pro nakládání se srážkovými vodami ze staveb tak, aby se co nejvíce přiblížilo přirozenému vodnímu režimu v souladu s připravovanými a novelizovanými prováděcími předpisy ke stavebnímu zákonu.

K bodu 6 - § 6 odst. 4

Z hlediska praktické aplikace se jednoznačně z hlediska materiální stránky jedná o typ správního úkonu, který na rozdíl od právního předpisu upravuje jedinečnou konkrétní věc (upravuje, omezuje, popřípadě zakazuje obecné nakládání s povrchovými vodami), ale činí tak na rozdíl od individuálního správního aktu vůči neurčitému počtu dotčených osob (není tedy přesně zřejmé, kolika a jakých konkrétních osob se bude úprava, omezení nebo zakázání obecného nakládání s povrchovými vodami týkat – např. koupání, odběr povrchových vod bez zvláštního technického zařízení apod.). Proto se z hlediska materiální stránky tohoto úkonu vodoprávního úřadu (obecní úřad dle § 105 odst. 1 vodního zákona) jednoznačně jedná o opatření obecné povahy, což je vhodné vyjádřit přímo i v textu zákona, byť již za současného znění novelizovaného ustanovení § 6 odst. 4 vodního zákona nemůže být o jeho povaze pochyb.

K bodům 7 a 8 - § 7 odst. 6 a 7

Navrhuje se rozšíření výjimky ze zákazu plavby na povrchových vodách v ochranných pásmech vodních zdrojů a na nádržích pro chov ryb pro vyjmenované subjekty. Nově bude možné udělit výjimku ze zákazu plavby podle odstavce 5 obecně pro jakoukoliv činnost.

K bodům 9 a 10 - § 8 odst. 1 písm. e) a f)

Upřesnění vztahu § 8 vodního zákona a předpisů horního práva.

K bodu 11 - § 8 odst. 3 písm. d)

Rozšíření výčtu subjektů o obecní policii, z důvodů stejných činností při cvičení nebo zásahu jako Policie České republiky.

K bodu 12 - § 8 odst. 3 písm. e) a f)

V doplněném písmenu e) se upřesňuje stav, kdy je k využívání energetického potenciálu podzemních vod nezbytné povolení k nakládání s vodami. Tímto upřesněním se sleduje snížení administrativní zátěže. Doplněvané písmeno f) řeší obdobně jako předcházející novelizační body 9 a 10 nejasný vztah k předpisům horního práva.

K bodu 13 - § 8 odst. 4

Z důvodu požadavků z praxe se zavádí nové zmocnění pro vodoprávní úřad rozhodnout ve sporných případech o tom, zda se jedná o nakládání s vodami, příp. o jaký druh nakládání s vodami se jedná. Předpokládá se využití zejména ve fázi před případným sankčním řízením na základě principu „ultima ratio“.

K bodu 14 - § 9 odst. 4 a 5 a čl. II bod 1

Opouští se institut prodlužování platnosti povolení (ruší se odstavec 4 a 5), který se ukázal jako velmi problematický s ohledem na použití spojení „pokud se nezměnily podmínky, za kterých bylo povolení uděleno“. Nově bude možné prodloužit povolení k nakládání s vodami v rámci změněného § 12, a to změnou doby platnosti.

Nový odstavec 4 přispívá k implementaci směrnice Rady 80/777/EHS ze dne 15. července 1980, o sblížování právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/70/ES ze dne 28. října 1996. Jako podmínku povolení odběru podzemní vody za účelem výroby balené kojenecké nebo pramenité vody, vedle vyjádření hydrogeologa podle odstavce 1, se nově stanoví, že zdroj podzemní vody musí splňovat podmínky stanovené pro balenou pramenitou nebo kojeneckou vodu (prováděcí vyhláška č. 275/2004 Sb. k zákonu o potravinách). Přejícné ustanovení stanoví, že povolení k odběru podzemní vody, která se využívá k výrobě balené kojenecké, nebo pramenité vody se považují za povolená novým postupem, pokud zdroj podzemní vody splňuje požadavky na jakost balených kojeneckých nebo pramenitých vod.

Nový odstavec 5 upřesňuje doposud v ustanovení § 15 odst. 1 vodního zákona zakotvené pravidlo, že povolení k nakládání s vodami je třeba vydat nejpozději současně s povolením vodního díla. V praxi toto ustanovení vedlo v řadě případů k „zablokování“ lokality vhodné pro vodohospodářský rozvoj, neboť podle něho bylo možné vydat povolení k nakládání s vodami dříve, než bylo vůbec požádáno o stavební povolení vodního díla, které k realizaci povoleného nakládání s vodami bylo třeba. Následně již o stavební povolení nebylo požádáno, popř. stavební povolení nebylo vydáno z důvodu např. neprokázání vlastnického či jiného práva k pozemku, na kterém se vodní dílo mělo realizovat. Povolené nakládání s vodami však blokovalo uvedenou lokalitu jinému žadateli, který např. potřebné pozemky získal. Nově zaváděné pravidlo umožňuje vydat povolení k nakládání s vodami jen současně se stavebním povolením (event. pokud již vodní dílo existuje, pak logicky i následně), ale v takovém případě se výroky vzájemně podmiňují, tzn., pokud by nenabyl jeden z výroků právní moci, nenabude jej ani druhý výrok. S ohledem na neřešení odvolacího procesu v takovém případě v rámci správního řádu, zavádí se pravidlo, který z výroků se v případě napadení obou těchto výroků projedná nejdříve.

K bodu 15 - § 9 odst. 6

Z důvodů snížení administrativní zátěže podnikatelů je prodloužena lhůta platnosti povolení pro využívání energetického potenciálu na 30 let; zároveň zohledňuje příslušné lhůty pro odpisy investice.

K bodům 16 až 18 - § 10 odst. 1, 2 a 3

Vypouští se nedůvodný požadavek na zjišťování jakosti vody při jejím odběru jako nadbytečný, což by se mělo projevit snížením informačních povinností oprávněných a ekonomických dopadů na ně. Toto zrušení povinnosti se bude muset promítnout do novelizace vyhlášky č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody a do novely vyhlášky č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci.

K bodům 19 a 20 - § 12 odst. 1

Snižuje se výčet situací, kdy může vodoprávní úřad platné povolení změnit nebo zrušit s tím, že jde o ponechání možnosti zahájit řízení z úřední moci na posouzení a správním uvážení vodoprávního úřadu. V případě, že by vodoprávní úřad musel v taxativně uvedených případech pod stávajícími písm. a) až h) tohoto odstavce změnit nebo zrušit platné povolení, byl by zahlcen vyřizováním takové agendy srovnatelné s agendou v případě zániku některých vodoprávních povolení. Například ve věcech podle písm. f) by musel změnit či zrušit prakticky veškerá povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Došlo by tedy k jednoznačnému nárůstu administrativní zátěže jak vodoprávních úřadů, tak podnikatelů.

S ohledem na hospodářskou krizi, zejména na dopady na provoz malých vodních elektráren se ponechává a zpřesňuje stávající institut změny nebo zrušení povolení v případech, kdy není minimální zůstatkový průtok stanoven. Je zachována možnost zahájit řízení z moci úřední po posouzení a správním uvážení vodoprávního úřadu, zda změnit nebo zruší příslušné vodoprávní povolení. Ze zákona bude moci vodoprávní úřad podle § 12 odst. 3 písm. a) platné povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit jen v odůvodněných případech s prokázáním, že dosažení uvedených cílů daných legislativou Evropských společenství nejde dosáhnout jinými opatřeními.

K bodu 21 - § 12 odst. 2

Oproti stávajícímu znění se dále zavádí možnost oprávněného zažádat o změnu povolení k nakládání z jakéhokoliv důvodu. Tímto ustanovením, ve spojení s odstavcem 4, je plně nahrazen vypuštěný institut prodloužení platnosti povolení k nakládání s vodami (§ 9 odst. 4) a ve svém důsledku může vést ke snížení administrativní zátěže podnikatelů.

Zrušení zmocnění k vydání vyhlášky podle současného odstavce 2 bude nahrazeno vydáním metodického pokynu pro vodoprávní úřady ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

K bodu 22 - § 12 odst. 3 až 5

V odstavci 3 je nově stanoveno, že z taxativně uvedených důvodů, vyplývajících zejména z požadavků evropské legislativy, vodoprávní úřad platné povolení k nakládání s vodami změnit nebo zruší.

V odstavci 4 je nahrazen vypuštěný institut prodloužení platnosti povolení k nakládání s vodami (§ 9 odst. 4) co se týče doby platnosti povolení.

K bodu 23 - § 14 odst. 3

Oproti stávajícímu znění se zpřesňuje ustanovení § 14 odst. 3 vodního zákona v tom směru, aby nebyla pochybnost o tom, že vodoprávní úřad může své povolení k některým činnostem též podmínit (např. časovým omezením vydávaného povolení, zahrnutím podmínek správců sítí apod.). Jedná se pouze o potvrzení stávající vodohospodářské praxe.

K bodu 24 - § 14 odst. 4 a 5

Odstavec 4 představoval zátěž osoby oprávněné k těžbě podle odstavce 1 písm. b). Byl vypuštěn jako nadbytečný s tím, že problematika je upravena horními předpisy. Odstavec 5 je vypuštěn z důvodu zavedení obecného znění v § 115 odst. 15.

K bodu 25 - § 15 odst. 1 a 2

Z důvodu možné změny vodního díla na jinou stavbu (např. změna vodního díla odkaliště na skládku) se nově zavádí institut zrušení vodního díla. Při této změně se zároveň navrhuje srozumitelnější forma ustanovení.

Zrcadlově k ustanovení § 9 odst. 6 se i v případě stavebního povolení zavádí pravidlo o časové současnosti vydávaných povolení (stavební povolení a povolení k nakládání s vodami) – i zde platí pravidlo, že pokud je nakládání s vodami z nějakého důvodu již povoleno, stavební povolení (např. pro změnu vodního díla apod.) se vydá následně. Pravidlo o časové souslednosti vydávaných povolení rovněž neplatí, pokud je povolení k nakládání s vodami nahrazeno rozhodnutím podle IPPC, které vydává zcela jiný správní orgán; nicméně v tomto případě bude zachováno pravidlo o tom, že by stavba neměla být realizována bez odpovídajícího povolení k nakládání s vodami, neboť právní moc stavebního povolení je vázána na právní moc rozhodnutí podle zákona o integrované prevenci.

Úprava v odstavci 2 připouští běžnou úpravu vodovodů a kanalizací, při níž se nebude měnit trasa, tzn. nejčastěji půjde o výměnu stávajícího nevyhovujícího nebo např. poškozeného potrubí za rozměrově shodné či obdobné).

K bodu 26 - § 15 odst. 3

Novela vodního zákona sice opouští schvalování provozních řádů vodních děl, které jsou více provozními předpisy, než předpisy vodohospodářskými, vodoprávními úřady, nicméně vodoprávní úřad může podle úpravy provedené v odstavci 3 ve stavebním povolení uložit předložení takového dokumentu před zahájením užíváním vodního díla. Nadto vlastník vodního díla je poté povinen tento provozní řád dodržovat – viz § 59 odst. 1 písm. a).

K bodu 27 - § 15 odst. 8, 9 a 10

V době mimořádných situací, zejména při povodních, jsou často realizovány stavby, které mohou mít naopak negativní vodohospodářský vliv a vodoprávní úřad musí mít možnost takové stavby nebo jejich realizaci zastavit nebo stavbu odstranit. Úprava v odstavci 8 tak takovou možnost vodoprávnímu úřadu poskytuje v případě negativních staveb, jakými jsou např. protipovodňové hráze kolem vodního toku, které sice bezprostředně ohroženou obec více ochrání, nicméně níže po toku mohou způsobit dalekosáhlé škody, a to včetně škod na majetku nebo na životech, jak se ostatně ukazuje při každé větší povodni.

V reakci na ustanovení § 117 odst. 1 stavebního zákona se v odstavci 9 výslovně stanoví, že vodní díla, zejména z důvodu složitosti procesu povolování, nejsou obecně způsobilá pro tzv. zkrácené stavební řízení. Výjimku tvoří vybraná jednoduchá vodní díla, která byla ve

spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj a podle reakce autorizovaných inspektorů jako nejvhodnější pro tento typ povolování.

V odstavci 9 se zakotvuje povinnost vodoprávního úřadu oznámit v případě rozhodnutí o zrušení vodního díla tuto skutečnost příslušnému (obecnému nebo speciálnímu) stavebnímu úřadu, do jehož působnosti uvedená stavba poté, kdy přestane být vodním dílem, bude náležet.

K bodu 28 - § 15a

Výrazné zjednodušení a snížení správní administrativy jak na straně žadatelů, tak na straně pracovníků vodoprávních úřadů přinese nově zavedený institut ohlášení vodních děl určených pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jejichž podstatnou součástí je výrobek označený CE (např. domovních ČOV, septiků). Žadatel k ohlášení doloží předepsané doklady, včetně mj. vyjádření správce povodí, popř. správce vodního toku nebo osoby s odbornou způsobilostí, a pokud bude vodoprávní úřad s ohlášením souhlasit, bude se mít za povolenou nejen realizace tohoto vodního díla, ale též příslušné nakládání s vodami, ke kterému takové vodní dílo slouží. Další nutnou podmínkou je předložení provozního řádu.

Jelikož má však každé místo k vypouštění omezenou kapacitu vodoprávní úřad sdělí svůj souhlas s ohlášením správci vodního toku a správci povodí.

V případě domovních čistíren odpadních vod odpadnou jejich vlastníkově povinnosti týkající se měření množství a jakosti vypouštěných odpadních vod (viz § 38 odst. 5), což znamená nejen snížení administrativy, ale i provozních nákladů. Jelikož je ale nutné, zejména s ohledem na ochranu vod, alespoň minimální kontroly provádět, do § 59 odst. 1 se vkládá nové písmeno k), podle něhož je třeba provádět jednou za 2 roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí revize výrobku a výsledky těchto revizí předávat vodoprávnímu úřadu.

K bodům 29 a 30 - § 16 odst. 1 a 3

Formální úprava číslování odstavců, podle kterých se postupuje v souvislosti s novelizací § 38.

K bodům 31 až 35 - § 17 odst. 1 až 4

Úprava v ustanovení § 17 odst. 1 až 3 vodního zákona navazuje na přijetí „nového“ správního řádu, který jako zcela nový institut správního práva zavedl tzv. závazné stanovisko. Povaha souhlasu je z hlediska platného vodního práva dvojí: buď se jedná o konečný úkon vodoprávního úřadu, na nějž již nenavazuje další administrativní činnost jiných správních orgánů (např. stavebních úřadů apod.), a pak by měl mít souhlas povahu individuálního správního aktu, nebo se jedná o úkon, který předchází např. stavebnímu povolení dotčené stavby, kdy povolující stavební úřad je v souladu s ustanovením § 17 odst. 3 vodního zákona souhlasem vázán, a pak se nemůže jednat o rozhodnutí vodoprávního úřadu, ale souhlas musí mít povahu závazného stanoviska (§ 149 odst. 1 správního řádu).

Do odstavce 1 se doplňuje nové písmeno f), které zajišťuje, po zrušení povolování nakládání s vodami k využívání energetického potenciálu podzemních vod v případě, že nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody [§ 8 odst. 3 písm. e)], nezbytnou ochranu vodních poměrů. Vodoprávní úřad tak například v ochranných pásmech zdrojů podzemních vod nebo v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů nebo zdrojů přírodních minerálních vod může stanovit podmínky pro použití vhodného média pro přenos tepla nebo pro eliminaci

propojení jednotlivých zvodní, či možného zatékání povrchových vod do vod podzemních prostřednictvím vrtu.

V odstavci 4 se na základě potřeb praxe doplňuje výjimka o dva další subjekty.

K bodům 36 až 40 - § 19

V souvislosti se zavedením ohlašování a též v reakci na kolaudační souhlasy, které nejsou rozhodnutími, se zpřesňuje obsah vodoprávní evidence.

Vodoprávní (dříve vodohospodářská) evidence má na území České republiky historii spadající až do 70. let minulého století. Cílem její elektronizace bylo od přijetí vodního zákona v roce 2001 přesunutí kompetencí na správce povodí (s. p. Povodí), kteří jsou základním odborným subjektem k přímé podpoře výkonu státní správy na vodoprávních úřadech, ať krajských nebo pověřených obcí s rozšířenou působností. Těžiště výkonu této povinnosti se navrhuje přenést z vodoprávních úřadů na správce povodí, kteří ukládané údaje nezbytně potřebují pro kvalitní vyjadřovací činnost v rámci povodí. Participace s. p. Povodí na vedení evidence vybraných údajů z rozhodnutí správci povodí je nutné mj. pro kvalitní vyjadřovací činnost v rámci povodí pro vodoprávní úřady. Vzhledem k tomu, že do budoucna dojde k posílení úlohy správců povodí i z hlediska uplatnění potřebných opatření ke zlepšování stavu vodních útvarů, která budou přijata v plánech oblastí povodí do konce roku 2009, zdá se tento krok jako žádoucí. Podle navržené úpravy ustanovení § 19 vodního zákona (poslední fáze výstavby elektronické vodoprávní evidence) bude úloha vodoprávních úřadů a dalších správních úřadů vydávajících integrovaná rozhodnutí obsahující údaje shodné s údaji z povolení podle vodního zákona pouze v ukládání elektronických kopií rozhodnutí a základních identifikačních údajů do informačního systému veřejné správy, zatímco s. p. Povodí budou do tohoto systému ukládat vybrané údaje z těchto rozhodnutí, což umožní např. jejich vyhledávání, kvantifikaci jednotlivých veličin, jakož i hydrologickou provázání pravomocných správních aktů. Podrobnosti budou stanoveny v novele vyhlášky č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci, ve znění pozdějších předpisů.

K bodům 41 a 45 - § 21 odst. 2 písm. c) bod 1 a § 22 odst. 3 písm. a)

Jedná se o zpřesnění obsahu evidence vodních toků o objekty na nich, které jsou potřebné pro zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod jako hrází vodních nádrží, jezů, měřících stanic množství a jakosti vody, míst odběrů a vypouštění vody. Dále se zpřesňuje, že se evidují dílčí povodí.

K bodům 42 a 46 - § 21 odst. 2 písm. c) bod 5 a § 22 odst. 3 písm. c)

S ohledem na změnu definic je evidence „oblastí povodí“ nahrazena evidencí „mezinárodních částí povodí na území České republiky a dílčích povodí, pro které se zpracovávají národní plány povodí a plány dílčích povodí podle § 24.

K bodu 43 - § 21 odst. 3

S ohledem na problémy s naplněním zmocnění v praxi se navrhuje upřesnění textu tak, aby bylo možné vyhlášku v požadovaném rozsahu zpracovat a vydat a implementovat požadavky směrnice 2000/60/ES na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici. Dále upravené zmocnění umožňuje transpozici některých ustanovení směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu.

K bodu 44 - § 21 odst. 5

Stávající text obsahuje neohraničenou povinnost. Změna je významná s ohledem na snížení administrativní zátěže.

K bodu 47 - § 22 odst. 4 písm. i)

Navrhuje se rozšíření informačního systému ve správě Ministerstva životního prostředí o povrchové vody vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a vodních živočichů.

K bodu 48 - § 22 odst. 5

Zavádí se nový registr chráněných území ve vazbě na vodní útvary povrchových a podzemních vod, který bude ve správě Ministerstva životního prostředí. Doplnění je na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 6(1), 6(2) a 6(3) směrnice 2000/60/ES.

K bodům 49 až 51 - § 23

V souvislosti s další úpravou plánování v oblasti vod v Hlavě IV se zpřesňuje text a doplňuje problematika plánů pro zvládnutí povodňových rizik, jako součást transpozice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik, která se má podle této směrnice řešit v součinnosti s plány povodí implementující požadavky rámcové směrnice vodní politiky 2000/60/ES.

K bodům 52 až 54 - § 23a odst. 1

Byl odstraněn odkaz na směrnici 2000/60/ES, neboť v ustanovení není důvodný; v daném případě bude transpozice zajištěna až přijetím prováděcího právního předpisu, jenž v souladu s požadavky uvedenými v čl. 8 odst. 1 směrnice 2000/60/ES stanoví podrobné náležitosti programu pro monitorování stavu vod.

Dále byl doplněn text písm. a) bod 1 na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES.

V písm. a) bod 4 byly promítnuty úpravy definic závadných látek v ustanovení § 39 odst. 3, rovněž k transpozici směrnice 2000/60/ES.

K bodům 55 až 57 - § 23a odst. 4, 5 a 6

Novými odstavci 4, 5 a 6 a zrušením stávajících odstavců 7 a 8 se provádí zpřesnění vymezení a postupu při určení zvláštních cílů ochrany vod, které spočívají ve stanovení prodloužení lhůt dosažení cílů nebo a stanovení méně přísných cílů a které byly doplněny na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 4 (5) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 58 - § 24 a čl. II bod 4 a 5

Úprava je navržena tak, aby se stávající institut plánování v oblasti vod stal definičně kompatibilní se systémem hydrologického členění Evropy na povodí řek až k ústí do moří a to na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 2(13), 2(14), 2(15) směrnice 2000/60/ES. S ohledem na to, že naše právní předpisy mají platnost pro území České republiky, jsou na území České republiky relevantní tři národní části mezinárodních oblastí povodí Labe, Dunaje a Odry, pro které se zavádí legislativní

zkratka „národní plány povodí“. Na rozdíl od současné právní úpravy se národní plány povodí stávají nosným pilířem procesu plánování, který stanoví cíle a program opatření k jejich naplnění včetně strategie jejich financování a který bude přijímán vládou České republiky a následně reportován Evropské komisi. Současné „plány oblastí povodí“ budou transformovány na „plány dílčích povodí“, protože pojem „oblast povodí“ je podle směrnice 2000/60/ES vyhrazen povodím řek „až k moři“ včetně přiřazených příbřežních oblastí. V plánech dílčích povodí budou vznikat na úrovni správců povodí a krajských úřadů návrhy jednotlivých opatření, ze kterých budou v národních plánech sestaveny a doplněny opatření do programů pro jejich realizaci.

S ohledem na nové vymezení dílčích povodí pro zpracování plánů povodí je upraveno zmocnění k prováděcímu předpisu, které vyvolá novelizaci vyhlášky č. 292/2002 Sb., o oblastech povodí ve znění vyhlášky č. 390/2004 Sb.

Textem odstavců 6 až 9 bude zajištěna koordinace zpracování plánů povodí podle požadavků EU s ohledem na záruky státu, že bude dosaženo splnění cílů směrnice 2000/60/ES a potřeba zajištění podkladů za Českou republiku do plánů mezinárodních oblastí povodí. Za tím účelem bude novelizována vyhláška č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod.

Souběžně s plány povodí budou též z důvodů požadavků směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik zpracovány plány povodňových rizik.

V přechodných ustanoveních čl. II bod 4 se stanovuje platnost stávajících plánů přijatých podle současného zákona do doby zpracování nových plánů povodí podle čl. II. bod 5 (do 22. 12. 2015).

K bodu 59 - § 25

V ustanovení § 25 se stanoví upravený postup při zpracování plánů povodí v odst. 2 písm. a) bod 2 a 3 na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 5(1) a 11(1) směrnice 2000/60/ES.

Dále se stanoví postup při zpracování plánů pro zvládání povodňových rizik (transpozice směrnice 2007/60/ES) který přidává do přípravných prací další etapu, kterou je nutno zpracovat 4 roky před termínem přijetí plánů pro zvládání povodňových rizik; jejich přijetí je časově shodné s druhým plánovacím cyklem plánů povodí (do 22. 12. 2015 – viz čl. II bod 4).

Odstavec 2 nově upravuje zmocnění, podle kterého se bude postupovat při přípravě jednotlivých dílčích kroků podle odstavce 1 pro plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Za tím účelem bude novelizována vyhláška č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod, která kromě potřebných doplnění a změn na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 5(1), 11(1), 11(3) a příloh III, VI a VII směrnice 2000/60/ES pro plány povodí, bude zahrnovat také postupy, formy zpracování předběžného vyhodnocení povodňových rizik se stanovením oblastí s významným povodňovým rizikem, map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik (definovaných v § 64a) a vlastního zpracování plánů pro zvládání povodňových rizik.

K bodu 60 - § 26 odst. 1

Nutné úpravy z důvodu zavedení pojmu plánů povodí a transpozice směrnice 2007/60/ES.

K bodu 61 - § 26 odst. 2

Úprava zmocnění pro vydání prováděcí vyhlášky v souladu s úpravou provedenou v § 25 odst. 2.

K bodu 62 - § 26 odst. 3

Nový text transponující článek 7 (4) směrnice 2007/60/ES.

K bodům 63 a 64 - § 26 odst. 4 a 5

Navrhuje zpřesnění textu na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici čl. 4 (6) směrnice 2000/60/ES.

K bodům 65 a 67 - § 30 odst. 1 a 10 a čl. II bod 2

S ohledem na podporu implementace směrnice 80/777/EHS se zavádí též ochranná pásma zdrojů pramenité vody a dále zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody.

Pro vyhlášení ochranných pásem se namísto rozhodnutí jeví jako vhodnější využití opatření obecné povahy. Proto se v odstavci 10 zavádí vedle rozhodnutí i tato možnost a z toho důvodu se upravuje i odstavec 1. Přejícné ustanovení v čl. II bod 2 pak stanoví, že ochranná pásma stanovená podle dosavadních právních předpisů se považují za ochranná pásma stanovená novým postupem; v případě změny nebo zrušení dosavadního ochranného pásma stanoveného podle dosavadních právních předpisů je nutné ochranné pásmo nově stanovit novým postupem.

K bodu 66 - § 30 odst. 7 a 8

Úprava navazuje na zákonnou úpravu opatření obecné povahy dle správního řádu (zejména na § 173 odst. 3 správního řádu). K platnosti opatření obecné povahy a též k možnosti sankčního postihu neplnění v něm stanovených povinností a zákazů je totiž nutné, aby v § 30 vodního zákona bylo přímo stanoveno, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které poškozují nebo ohrožují vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje (a jejichž rozsah stanoví vodoprávní úřad opatřením obecné povahy). Jen tak bude možné fakticky uplatnit příslušná sankční ustanovení, která postihují nesplnění této povinnosti, resp. porušení zákazu. Pokud by bylo ponecháno současné znění, bude vznikat nadále problém s přípustností vydávání obdobných opatření (slouží ke stanovení konkrétního rozsahu zákonné povinnosti), jednak problém s ukládáním sankcí za neplnění opatření obecné povahy.

Zároveň je však nutno korigovat absolutní zákaz stanovený zákonem, čehož je dosahováno, jednak zakotvením výjimky pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní a možnosti pro vodoprávní úřad stanovit rozhodnutím i další výjimky ze zákazu vstupu a vjezdu (§ 30 odst. 7).

K bodu 68 - § 32 odst. 3

Formální úprava.

K bodu 69 - § 36 odst. 2 a 3

V odstavci 2 § 36 je upřesněno, že minimální zůstatkový průtok stanoví vodoprávní úřad v povolení nakládání s vodami, přičemž zároveň zakotvuje povinnost stanovit v tomto

rozhodnutí způsob a místo měření včetně předkládání výsledků vodoprávnímu úřadu. Dosavadní úprava odkazuje pouze na metodický pokyn, což se v praxi jeví jako nevyhovující. Z tohoto důvodu je odstavec 3 upraven tak, že podrobnosti stanovení budou předmětem vyhlášky Ministerstva životního prostředí.

Stávající znění § 36 vodního zákona vedlo k nejednotnému přístupu k řešení v povolení nakládání s vodami (stanovování, kontrola, měření). Navrhovaná úprava tyto nedostatky odstraňuje a měla by vést k zachování nejen ekologické funkce vodního toku.

K bodům 70 a 71 - § 37 odst. 1 a 2

Formální úprava zpřesňující text.

K bodu 72 - § 38 odst. 1

Formální úprava zpřesňující text s ohledem na judikaturu ve smyslu nejednoznačnosti a potřeby zpřesnění textu definice odpadních vod.

K bodu 73 - § 38 odst. 2

Ve větě první se zpřesňuje definice vod, které nejsou vodami odpadními a zároveň tak odstraňuje možné pochybnosti. V případě, že dešťové oddělovače splní podmínky pro jejich funkce stanovené v povolení vodoprávního úřadu, nepovažují se srážkové vody z takových dešťových oddělovačů za vody odpadní. Tato výjimka je již dnes uvedena v nařízení vlády č. 61/2003 Sb., ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb., ale správně má být uvedena přímo v zákoně. Dále se určuje, že za podmínek nastavených prováděcími předpisy k zákonu o pozemních komunikacích nejsou odpadními vodami ani srážkové vody odtékající z pozemních komunikací, protože přístup vodoprávních úřadů k této problematice není jednotný a působí v praxi problémy.

K bodu 74 - § 38 odst. 3

Doplňuje se definice pojmu „nejlepší dostupná technologie“ v oblasti zneškodňování odpadních vod. Pojem je definován v souladu se zákonem č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, [viz § 2 písm. f) tohoto zákona]. Definice tohoto pojmu je důležitá pro nastavení maximální výše požadavků na účinnost čištění odpadních vod ze zdrojů znečištění v jednotlivých velikostních kategoriích. Tato definice je již dnes uvedena v nařízení vlády č. 61/2003 Sb., ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb., ale s tímto pojmem operuje již zákon a proto má být tato definice uvedena přímo v zákoně.

K bodům 75 a 76 - § 38 odst. 4 až 13

Odstavec 4 logicky seskupuje povinnosti úzce spolu související. První a druhá věta tohoto odstavce jsou převzaty z původního znění třetí a čtvrté věty odstavce 3. Věta třetí byla převzata z původního znění § 92 odst. 1 a upravena tak, aby byly zajištěny odběry a rozborů vypouštěných odpadních vod prostřednictvím oprávněné laboratoře nejen pro účely poplatků, ale pro účely plnění požadavků stanovených v povolení k vypouštění odpadních vod.

V odstavci 5 je zaveden tak zvaný výrobový přístup zneškodňování odpadních vod, který vyžaduje ohlášení vodoprávnímu úřadu (ve vazbě na nově vložený § 15a).

V odstavci 6 se zavádí povinnost zneškodňování odpadních vod z bezodtokových jímek, ve kterých se shromažďují odpadní vody z objektů tam, kde není možné tyto odpadní vody vypouštět do vod povrchových případně podzemních, včetně prokázání zneškodňování odpadních vod na vyžádání vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí. Ve svém důsledku by toto ustanovení mělo zabránit nezákonnému zneškodňování odpadních vod, ke kterému běžně dochází, zejména v malých obcích. Pro provozovatele těchto zařízení to znamená jasné stanovení požadavku na odpadní vody, který chybí jak ve vodním zákoně, tak i ve stavebním zákoně.

Nové ustanovení odstavce 7 zakazuje přímé vypouštění odpadních vod do vod podzemních a zároveň rozšiřuje možnosti zneškodňování odpadních vod; ve výjimečných případech umožňuje povolit vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvlášť nebezpečné závadné látky ze staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo služeb, do vod podzemních na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich vlivu na jakost podzemních vod, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu. Rozšíření možnosti udělení výjimky pro služby by mělo řešit problematickou situaci, co které se dostaly objekty, kterým zaniklo povolení k vypouštění k 1.1.2008 a skutečně nemají jinou možnost, než vypouštět odpadní vody do půdních vrstev.

Odstavec 8 upřesňuje povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových v návaznosti na normy environmentální kvality (doplněno na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(35) směrnice 2000/60/ES) a použití nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod (§ 38 odst. 3). V přímé vazbě na nově zavedený odstavec 7 jsou dále vyjmenovány náležitosti a podmínky povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních, které vláda stanoví nařízením. Zajišťuje se tím transpozice směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním.

Odstavec 10 byl upraven na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 10(3) směrnice 2000/60/ES.

Ve zbývajících ustanoveních, která jsou upravena jen částečně, jsou úpravy legislativně technického charakteru, s výjimkou nového odstavce 13, který zavádí rozhodování v pochybnostech. Neexistence této kompetence nyní v praxi způsobuje problémy.

Navrhované úpravy vyžadují jejich promítnutí do novely nařízení vlády č. 61/2003 Sb., ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb.

K bodu 77 - § 39 odst. 2 písm. a)

Upřesnění znění odstraňuje dosavadní nedostatek tohoto ustanovení, kdy existuje povinnost pouze vypracování „havarijního plánu“, který ovšem již nemusí být předložen vodoprávnímu úřadu ke schválení. Důvodem navrhované změny je pak zdůraznění této povinnosti. Dále je upřesněno, že havarijní plán schvaluje příslušný vodoprávní úřad rozhodnutím.

K bodům 78 a 206 - § 39 odst. 3 a Příloha č. 1

V první větě je provedeno doplnění na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(29) směrnice 2000/60/ES. Druhá věta tohoto odstavce nezavádí nové povinnosti, je doslovně převzata ze stávajícího znění ustanovení § 38 odst. 5. Seznam prioritních látek je nedílnou součástí směrnice 2000/60/ES a k látkám v něm uvedeným se vztahují určité podmínky pro nakládání s nimi. Z těchto důvodů je nezbytné, aby se tento seznam promítnul do znění vodního zákona. Vzhledem k tomu, že již ve směrnici

2000/60/ES je systém nastaven tak, že se seznam bude každé 4 roky měnit, je nutné jej mít uveden v takovém legislativním nástroji, který umožní snadnou změnu. Z toho důvodu je v tomto ustanovení uvedeno zmocnění pro uvedení seznamu prioritních látek do příslušného nařízení vlády. Dále se stanoví možnost Ministerstva životního prostředí předložit vládě Program na snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami zvláště nebezpečnými závadnými látkami. Bude tím zajištěna transpozice směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zároveň vyřešeno upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(30) směrnice 2000/60/ES.

S ohledem na to, že ustanovení obsahuje řadu pojmů, jako „závadné látky“, „nebezpečné látky“, „zvláště nebezpečné látky“, „prioritní látky“ a „prioritní nebezpečné látky“, je podle požadavku z vypořádání připomínek přiložena srovnávací tabulka, která bude dále zveřejněna formou metodického pokynu ve Věstníku MŽP.

Tabulka zařazení závadných látek podle § 39 do jednotlivých kategorií sledovaných ve vodním zákoně pro účely vypouštění odpadních vod a plánování v oblasti vod

(u nebezpečných látek a zvláště nebezpečných látek je uvedeno pod jakým bodem podle přílohy č. 1 vodního zákona č. 254/2001 Sb., je látka vedena)

Závadná látka	Značka nebo zkratka	Nebezpečná látka	Zvláště nebezpečná látka	Prioritní látka	Prioritní nebezpečná látka
1. Dusitanový dusík	N-NO ₂ ⁻	X - 8			
2. Fluoridy	F ⁻	X - 7			
3. Sulfan	H ₂ S	X - 3			
4. Celkový zbytkový chlor	Cl ₂		X - 1 + 4		
5. Uhlovodíky C10-C40	C ₁₀ -C ₄₀	X - 6			
6. Tenzidy aniontové	MBAS		X - 4		
7. Kyanidy snadno uvolnitelné	CN ⁻	X - 9			
8. Kyanidy celkové	CN _{celk.}	X - 9			
9. Adsorbovatelné organicky vázané halogeny	AOX		X - 1		
10. 1,1,2-trichlorethen (trichlorethylen)	TCE (TRI) 79-01-6		X - 1	X(2006/11)	
11. 1,2-dichlorethan	EDC 107-06-2		X - 1	X	
12. 1,2-cis-dichlorethen	156-59-2		X - 1	X(2006/11)	
13. 2,4-dichlorfenol	120-83-2		X - 1		
14. 3,4-dichloranilin	95-76-1		X - 1		
15. Alachlor	15972-60-8		X - 1		X
16. Aldrin	309-00-2		X - 1	X(2006/11)	
17. Anilín	62-53-3		X - 8		
18. Anthracen	120-12-7		X - 7		X
19. Atrazin	1912-24-9		X - 1	X	

Závadná látka	Značka nebo zkratka	Nebezpečná látka	Zvlášť nebezpečná látka	Prioritní látka	Prioritní nebezpečná látka
20. Benzen	71-43-2		X – 7	X	
21. Benzo[a]pyren	50-32-8		X – 7		X
22. Benzo[b]fluoranthen	205-99-2		X – 7		X
23. Benzo[ghi]perylene	191-24-2		X – 7		X
24. Benzo[k]fluoranthen	207-08-9		X – 7		X
25. Bis(1,3- dichlor-2- prophyl)ether	63283-80-7		X – 1		
26. Bis(2,3- dichlor-1- prophyl)ether	7774-68-7		X – 1		
27. 1,3 dichlor-2-prophyl (-2,3-dichlor-1- prophy)lether	59440-90-3		X – 1		
28. Desethylatrazin	6190-65-4		X – 1	X(rozpadový produkt 44)	
29. p,p'-DDT	50-29-3		X – 1	X(2006/11)	
30. Dieldrin	60-57-1		X – 1	X(2006/11)	
31. Diuron	330-54-1		X – 1		
32. Di(2-ethylhexyl)ftalát	DEHP 117-81-7		X – 8	X	
33. α-endosulfan	959-98-8		X – 1		X
34. Endrin	72-20-8		X – 1	X(2006/11)	
35. Ethylbenzen	100-41-4		X – 8		
36. Fenitrothion	122-14-5		X – 2		
37. Fenoly			X – 8		
38. Fenthion	55-38-9		X - 2		
39. Fluoranthen	206-44-0		X – 7	X	
40. Hexachlorbenzen	HCB 118-74-1		X – 1		X
41. Hexachlorbutadien	HCBUT 87-68-3		X – 1		X
42. Chlorbenzen	108-90-7		X – 1		
43. Chlorfenvinfos	470-90-6		X – 1	X	
44. Chlorované alkany	C ₁₀ -C ₁₃		X – 1		X
45. Chlorpyrifos	2921-88-2		X – 2	X	
46. Indeno[1,2,3-cd]pyren	193-39-5		X – 7		X
47. Isodrin	465-73-6		X – 1	X(2006/11)	
48. Isopropylbenzen	98-82-8		X – 4		
49. Isoproturon	34123-59-6	X – 2		X	
50. Kyselina ethylendiamintetraoct ová	EDTA 60-00-04		X – 8		
51. Kyselina nitrilotrioctová	NTA 139-13-9		X – 8		
52. Lindan	γ-HCH		X – 1		X

Závadná látka	Značka nebo zkratka	Nebezpečná látka	Zvlášť nebezpečná látka	Prioritní látka	Prioritní nebezpečná látka
	58-89-9				
53. Malathion	121-75-5		X - 2	X	
54. Naftalen	91-20-3		X - 7	X	
55. Nitrobenzen	98-95-3		X - 4		
56. 4-nonylfenol	25154-52-3		X - 8		X
57. 4-terc-oktylfenol	1806-26-4		X - 8	X	
58. Parathion-ethyl	56-38-2		X - 2		
59. Parathion-methyl	298-00-0		X - 2		
60. Pentachlorbenzen	608-93-5		X - 1		X
61. Pentachlorfenol	PCP 87-86-5		X - 1	X	
62. Simazin	122-34-9		X - 1	X	
63. Suma dichlorbenzenů ⁱⁱ	S-DCB		X - 1		
64. Suma trichlorbenzenů ⁱⁱⁱ	S-TCB		X - 1	X	
65. Suma DDT ^{iv}	S-DDT		X - 1	X(2006/11)	
66. Suma hexachlorcyklohexanů ^v	S-HCH		X - 1	X	
67. Suma polycyklických aromatických uhlovodíků ^{iv}	S-PAU		X - 7 + 8		X
68. Suma polychlorovaných bifenyľů ^{vii}	S-PCB		X - 1		
69. Suma xylenů ^{viii}	S- XYLENY		X - 7		
70. Tetrachlorethen	PCE (PER) 127-18-4		X - 1	X(2006/11)	
71. Tetrachlormethan	CCl ₄ 56-23-5		X - 1	X(2006/11)	
72. Toluen	108-88-3		X - 4		
73. Tributylstannan (tributylcín)	688-73-3		X - 3		X
74. Trifenylstannan (trifenylcín)	668-34-8		X - 3		X
75. Trifluralin	1582-09-8		X - 4	X	
76. Trichlormethan (chloroform)	TCM (CHCl ₃) 67-66-3		X - 1	X	
77. Vinylchlorid	75-01-4		X - 1		
78. Antimon	Sb	X - 1			
79. Arsen	As	X - 1			
80. Baryum	Ba	X - 1			
81. Beryllium	Be	X - 1			

Závadná látka	Značka nebo zkratka	Nebezpečná látka	Zvlášť nebezpečná látka	Prioritní látka	Prioritní nebezpečná látka
82. Bor	B	X - 1			
83. Cín	Sn	X - 1			
84. Hliník	Al	X - 3			
85. Chrom	Cr	X - 1			
86. Kadmium	Cd		X - 6		X
87. Kobalt	Co	X - 1			
88. Měď	Cu	X - 1			
89. Molybden	Mo	X - 1			
90. Nikl	Ni	X - 1		X	
91. Olovo	Pb	X - 1		X	
92. Rtuť	Hg		X - 5		X
93. Selen	Se	X - 1			
94. Stříbro	Ag	X - 1			
95. Uran	U	X - 1			
96. Vanad	V	X - 1			
97. Zinek	Zn	X - 1			

K bodu 79 - § 39 odst. 4 písm. c)

Z důvodů výkladových problémů při provádění zkoušek těsnosti se stanoví, že je provádí odborně způsobilé osoby; požadavky na ně budou doplněny do vyhlášky č. 450/2005 Sb. podle doplněného zmocnění v odstavci 8.

K bodu 80 - § 39 odst. 8

V odstavci 8 se vkládá se zmocnění podle bodu 75 a doplněná věta upřesňuje podmínky použití závadných látek pro účely intenzifikace chovu ryb a pro jejich povolování. Dosavadní úprava formou metodického pokynu nemá právní závaznost a ukazuje se jako naprosto nedostatečná a již překonaná. Z tohoto důvodu je odstavec doplněn o zmocnění na příslušnou vyhlášku.

K bodu 81 - § 39 odst. 10 a 11

V odstavci 10 se řeší problematika ochrany vod před fosfáty. Jejich vnosi do povrchových vod jsou nežádoucí zejména proto, že území celé ČR bylo vyhlášeno jako citlivá oblast a více než 50 % pitné vody je v ČR upravováno z vody povrchové. Při limitování obsahu fosforu bylo přihlédnuto i k legislativně upravené problematice ochrany povrchových vod využívaných ke koupání. Podíl pracích prostředků na celkovém vnosu fosfátů do vod povrchových se odhaduje na 12,5 %. Základním cílem Rámcové směrnice o vodách je udržení a zlepšení vodního prostředí. Pokud by nebylo zachováno omezení pro obsah fosfátů v pracích prostředcích, byla by tím Rámcová směrnice porušena. Z hlediska mezinárodních souvislostí je také nutné vzít v úvahu, že ČR leží v povodí významných řek, které jsou zdrojem pitné vody pro sousední státy a nese tak spoluzodpovědnost za zlepšování jejich

jakosti, především pak omezování jejich eutrofizace právě prostřednictvím omezování vnosu sloučenin fosforu.

V odstavci 11 se řeší dopad zavedení sedimentovatelných tuhých látek mezi nebezpečné látky do přílohy č. 1 k vodnímu zákonu podle novelizačního bodu 203. Vzhledem k fyzikálním a chemickým vlastnostem sedimentovatelných tuhých látek (tj. látek ve výhradně pevném skupenství a obtížně rozpustných) by ponechání povinností vyplývajících z odstavců 2, 4, a 5 znamenalo nadbytečnou administrativní zátěž.

K bodu 82 - § 41 odst. 3

Je nutné zajistit nezbytnou informovanost správce povodí o havárii.

K bodům 83 a 84 - § 44 odst. 2 a 3

Zavádí se definice přirozeného koryta vodního toku ve vazbě zejména na některé povinnosti stávající i nové ve správě vodních toků. Definice ve vyhlášce se ukázala nedostatečnou. Současně se zavádí kompetence vodoprávního úřadu rozhodnout v pochybnostech o přirozeném korytu vodního toku.

K bodům 85 až 89 a 92 - § 47 odst. 2 a 5

Vypouští se pojem funkce vodního toku, a to z důvodu jeho nejasnosti a vnitřní rozpornosti (ve vyhlášce č. 470/2001 Sb.). Oproti tomu se zavádí nový odstavec 5, který stanovuje rámec výkonu správy vodních toků – tak, aby nepříznivý dopad na vodní a vodu vázané ekosystémy byl co nejmenší, a s ohledem na dosažení dobrého stavu vod.

Dále se navrhuje odstranění povinnosti pro správce vodních toků vždy udržovat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou hloubku vody. Jedná se především o odstranění mnohdy zbytečných zásahů do koryta vodního toku v místech, kde není problémem přirozený rozliv vody v krajině. V rámci povinnosti udržovat břehové porosty se navrhuje přesná šířka pozemku sousedícího s korytem vodního toku, ve které je správce povinen vykonávat tuto svou povinnost.

Do správy vodních toků se navrhuje zavést ekologický aspekt. Navrhuje se nová povinnost pro správce vodních toků navrhnout opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností vedoucí k obnovení přirozených koryt vodních toků a nový odstavec 5, který stanoví, že správa vodních toků musí být vykonávána tak, aby dopad na strukturu a funkci vodních a na vodu vázaných ekosystémů byl co nejmenší.

Úpravy v odstavci 2 vyvolávají potřebu novelizace vyhlášky č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění vyhlášky č. 333/2003 Sb., a vyhlášky č. 267/2005 Sb.

K bodu 90 - § 47 odst. 4 písm. b)

Vkládá se nová povinnost pro správce povodí (spravující dopravně významné vodní cesty) rozrušovat ledové celiny ve veřejných přístavech, které Ministerstvo zemědělství bude specifikovat ve spolupráci s Ministerstvem dopravy ve vyhlášce.

K bodu 91 - § 47 odst. 4 písm. g)

Jde o převod schvalovací působnosti ke schvalování komplexních manipulačních řádů z Ministerstva zemědělství na vodoprávní úřady, které mohou lépe posoudit příslušné návrhy, neboť mají k dispozici potřebné informace a jsou více znalé místní situace.

K bodu 93 - § 48 odst. 2

Umožňuje se, aby správce drobného vodního toku mohl požádat o zrušení určeného správcovství drobného vodního toku.

K bodům 94 a 95 - § 49 odst. 1

Z důvodu lepšího zabezpečení správy vodních toků se navrhuje oprávnění pro správce při výkonu jejich činnosti nejen vstupovat, ale i vjíždět s potřebnou technikou v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a stavby. Ve vazbě na změnu § 47 odst. 2 písm. b) (definice břehových porostů) se dále navrhuje její promítnutí do § 49 odst. 1 písm. b).

K bodu 96 - § 49 odst. 5

Preventivním prvkem při správě vodních toků byl zvolen institut tzv. předběžné informace podle správního řádu. K dotazu správce vodního toku bude např. sděleno, jaké chráněné druhy živočichů či rostlin se v zájmové lokalitě nacházejí, o jaké typy povolení/výjimek apod. je třeba před zamýšlenou činností požádat apod. Uvedené ustanovení na jedné straně zajistí zvýšenou ochranu životního prostředí v dotčené lokalitě, na druhé straně však pomůže vyloučit negativní dopady v podobě event. sankčního postupu kompetentních orgánů pro správce vodního toku, jenž tak bude mít možnost provést zamýšlenou akci s minimálními dopady na životní prostředí, a to vyloučením nepříznivých dopadů právě v souladu s poskytnutou předběžnou informací. Jedná se o ustanovení, které správce vodního toku může dobrovolně využít dle svého uvážení.

K bodům 97 a 98 - § 50 písm. h) a § 51 odst. 1 písm. d)

S ohledem na zavedení pojmu přirozeného koryta vodního toku se zavádí povinnost vlastníkům pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků a vlastníkům pozemků sousedících s koryty vodních toků ho strpět s ohledem na jeho nestálost na svém pozemku.

K bodu 99 - § 54 odst. 4

Zavádí se možnost poskytovat stanovisko správce povodí i pro další nevyjmenované instituty, které mohou být pro vodoprávní úřad významné; jmenovitě se výčet doplňuje o nově zavedené ohlášení vodních děl.

K bodu 100 - § 55 odst. 2

Navrhuje se doplnění a upřesnění negativního vymezení vodních děl. Není účelné, aby za vodní díla bylo považováno jakékoliv i jednoduché zařízení mimo koryta vodních toků nebo žumpa. Dále dochází ve vazbě na nový § 8 odst. 3 písm. e) k vyloučení vrtů k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod z okruhu vodních děl. Ve sporných případech, zda se jedná o vodní dílo nebo ne, bude rozhodovat z moci úřední vodoprávní úřad.

K bodu 101 - § 58 odst. 3

Obdobně jako u ochranných pásem vodních zdrojů se pro ochranná pásma vodních děl jeví jako vhodnější nástroj opatření obecné povahy.

K bodu 102 - § 59 odst. 1 písm. a)

Navrhuje se vyjmout provozní řády z procesu schvalování vodoprávním úřadem. Jedná se o vysoce odborné dokumenty, které jsou interní směrnici organizace, a schvaluje je vedoucí organizace. Na prováděcím právním předpise zůstává stanovení podstatných náležitostí provozních řádů, stejně tak zůstává povinnost zpracovaný provozní řád dodržovat. Uvedenou úpravou dochází ke snížení administrativní zátěže vodoprávních úřadů.

K bodu 103 - § 59 odst. 1 písm. g)

S ohledem na nutnost kontroly minimálních průtoků ve vodním toku se zavádí povinnost umožnit instalaci zařízení na vodním díle, které umožní kontinuální přenos dat sledovaných hladin vody.

K bodu 104 - § 59 odst. 1 písm. j)

Navrhovanou úpravou se zajišťuje náprava rozporu vodního zákona se směrnicemi 79/409/EHS (čl. 9) a 92/43/EHS (čl. 16).

K bodům 105 a 106 - § 59 odst. 1 písm. k) a odst. 2

V souvislosti se zaváděním výrokového přístupu se navrhuje související povinnost vlastníka vodního díla, jehož podstatnou součástí je výrobek s označením CE, provádět jedenkrát za 2 roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí technické revize výrobku a výsledky těchto revizí předávat do 31. prosince vodoprávnímu úřadu. Zavedení této povinnosti je nezbytné z důvodu zajištění odpovídajícího technického stavu výrobku, jelikož se na nakládání s vodami takovým vodním dílem nebudou vztahovat obecné povinnosti týkající se např. pravidelného měření podle § 38.

K bodu 107 - § 59 odst. 3 a 4

Při zachování možnosti uložit vodoprávnímu úřadu zpracovat a předložit vlastníkovi vodního díla manipulační řád se s ohledem na problémy současné praxe doplňují povinnosti, za kterých bude schopen vodoprávní úřad manipulační řád schválit. Dále se umožňuje vodoprávnímu úřadu provést změnu schváleného manipulačního řádu.

Úprava odstavce 4 dále řeší i v současné době právním řádem neřešené mimořádné manipulace v době mimo povodeň. Jedná se především o přechodné řešení situace, například při opravě vodního díla.

K bodu 108 - § 60

Za účelem údržby vodního díla je nutná možnost využití i techniky, které úprava zákona umožní vjezd na pozemek sousedící s vodním dílem.

K bodům 109 až 111 - § 61 odst. 3 a 4 a 9

Zavádí se do zákona program technickobezpečnostního dohledu; v současné době je upraven pouze vyhláškou v rámci podrobností provádění technickobezpečnostního dohledu. Program technickobezpečnostního dohledu je využíván rovněž v rámci ochrany před povodněmi [§ 84 odst. 2 písm. a)]. Program technickobezpečnostního dohledu bude vždy zpracováván osobou pověřenou podle § 61 odst. 9 a vlastník vodního díla program zašle na vědomí vodoprávnímu úřadu. Ostatní změny se týkají nezbytných upřesnění stávajícího znění.

K bodům 112 až 117 - § 62 odst. 2, 3 a 4

Navrhuje se upřesnění povinnosti vlastníků a stavebníků vodních děl při technickobezpečnostním dohledu. Současné praxe dohledu se upřesňuje v tom smyslu, že s výjimkou IV. kategorie vodních děl musí být zajišťován tento dohled pověřenou, odborně způsobilou osobou, ledaže by jí byl vlastník nebo stavebník u III. kategorie vodních děl sám.

K bodu 118 - § 63 odst. 1 a 2

Jedná se o upřesnění textu. Ochrana před povodněmi zahrnuje jak činnosti a opatření preventivní (realizovaná v souladu se směrnicí 2007/60/ES), tak opatření operativní při konkrétní povodni. Povodňové plány a krizové plány řeší pouze opatření operativní. Preventivní ochranu před povodněmi řeší plány pro zvládání povodňových rizik, které budou součástí plánů hlavních povodí.

K bodu 119 - § 64a a čl. II bod 3

Jedná se o naplnění jednoho z požadavků směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik, kdy předběžné vyhodnocení povodňového rizika má vliv jak na operativní opatření ochrany před povodněmi řešené v hlavě IX, tak na proces plánování v oblasti vod řešený v hlavě IV. Zpracování předběžného hodnocení povodňových rizik, map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik je provedeno v § 25, který stanoví, kdo je provede a kde je také zmocnění pro prováděcí právní předpis pro způsob zpracování a postup konzultací s veřejností.

Přechodné ustanovení čl. II bod 3 dále stanoví, že hodnocení povodňových rizik musí být provedeno nejpozději do 22. prosince 2011.

K bodu 120 - § 65

Jedná se o upřesnění, že všechna zde uvedená opatření souvisí s operativním řízením ochrany před povodněmi a dále vhodnější uspořádání do jednotlivých období před, během a po povodni.

K bodu 121 - § 66 odst. 2

V tomto bodě se navrhuje formální úpravy textu, aby odpovídaly skutečnému stavu.

K bodu 122 - § 66 odst. 3

Jedná o rozšířené zmocnění k vydání vyhlášky o rozsah a způsob dokumentace záplavových území, aby se sjednotila předkládaná dokumentace a mohla být návazně využívána při přípravě map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik v rámci procesu plánování.

K bodům 123 až 125 - § 66 odst. 4, 7 a 8

Účelem navrhované změny v odstavci 4 je snížení administrativní zátěže. Příslušný vodoprávní úřad již nebude povinen rozesílat velké množství mapové dokumentace dotčeným stavebním úřadům, ale pouze zabezpečí její zpřístupnění.

V odstavci 7 a 8 se provádí doplnění textu k odstranění problémů vyplývajících z dosavadní praxe stanovování záplavových území a jejich aktivních zón.

K bodům 126 a 127 - § 67 odst. 1 a 3

Upřesněním textu v odstavci 1 nebudou vyloučeny nezbytné opravy a úpravy stávajících staveb, pokud jimi nedojde ke zhoršení odtokových poměrů.

V odstavci 3 je navrženo stanovení omezujících podmínek mimo aktivní zónu formou opatření obecné povahy, která umožní uplatnit relevantní připomínky dotčených subjektů.

K bodům 128 až 132 - § 70 odst. 2 a 4

Praxe si vyžádala přesnější definování pojmů a obsahu ustanovení. První stupeň povodňové aktivity je rozšířen i o vydání výstražné informace předpovědní povodňové služby. Stupně povodňové aktivity jsou přímo ze zákona závazné pro povodňové plány nižších stupňů.

Stupně povodňové aktivity, které se stanovují s ohledem na ohroženost území podél stanovených úseků vodních toků a po projednání s dotčenými obcemi, jsou přímo ze zákona závazné pro povodňové plány nižších stupňů.

K bodu 133 - § 71 odst. 4

Změnou se navrhuje odstranění nadbytečných slov, které nemají vliv na rozhodování vodoprávního úřadu, ani na možnost zahájit řízení z podnětu vlastníků. Jedná se o zobecnění textu.

K bodu 134 - § 71 odst. 7

Jde o zpřesnění pro zpětné informování nižších povodňových orgánů a dále o úpravu, která snižuje administrativní zátěž, tj. příslušný povodňový orgán již nebude povinen rozesílat aktualizované části dotčeným povodňovým orgánům, pokud zabezpečí jejich zpřístupnění na portálu veřejné správy v elektronické podobě.

K bodům 135 a 136 - § 73 odst. 1 a 3

Dílní zpřesnění na základě zkušeností z praxe a odstranění nadbytečného a chybného odkazu.

K bodu 137 - § 73 odst. 4

Jedná se o doplnění způsobu předávání informací předpovědní povodňové služby na základě praktických zkušeností.

K bodu 138 - § 74 odst. 2

Došlo k upřesnění a doplnění pojmu povodňové záchranné práce. Došlo k formálnímu doplnění spolupráce integrovaného záchranného systému, která již v praxi funguje.

K bodu 139 - § 75 odst. 2 písm. b)

Tvorba ledových celin je přirozeným jevem ve stojatých a klidně tekoucích vodách v příhodných klimatických podmínkách, který nepředstavuje žádné povodňové nebezpečí. Nebezpečí způsobuje teprve tvorba ledových nápěchů pod ledovou celinou (chod ledové tříště), které omezují průtočný profil v takovém místě.

K bodu 140 - § 76 odst. 2

Bylo nutné zmírnit lhůtu pro zpracování zprávy po ukončení povodně z důvodu proveditelnosti.

K bodu 141 - § 76 odst. 4

Došlo k doplnění ustanovení zavedení evidence zpráv o povodni u správce povodí.

K bodu 142 - § 77 odst. 4

Jedná se o upřesnění povinností povodňových orgánů a dostupnosti přijatých opatření a vydaných příkazů. Současně je navrženo snížení administrativní zátěže, tj. příslušný povodňový orgán již nebude povinen rozesílat dotčeným povodňovým komisím i vlastním členům komise přijatá opatření a vydané příkazy, pokud zabezpečí dálkový přístup k nim a bude mít zabezpečeno zpětné potvrzení o přijetí jako dosud (zavedení digitálních povodňových knih a jejich sdílení přes heslo).

K bodu 143 - § 77 odst. 8

Jedná se o upřesnění textu, aby bylo jednoznačné, kdy může vyšší povodňový orgán převzít řízení ochrany před povodněmi.

K bodu 144 - § 77 odst. 9

Jedná se o doplnění textu, aby bylo jednoznačné, jakého území se opatření týká.

K bodu 145 - § 79 odst. 1

Doplněný text řeší souběh činností dvou povodňových komisí, jejichž předsedou je shodný starosta obce. Pověřeným zástupcem by měl být člen rady obce.

K bodu 146 - § 79 odst. 2

Je navrženo vypustit možnost povolávat Armádu ČR (dále jen „AČR“) přímo povodňovou komisí obce s rozšířenou působností, které je vývojem překonané oprávnění z doby povinné vojenské služby a v tomto ustanovení zůstalo zachováno zřejmě nedopatřením, protože v následujících § 80 a § 81 důležitější povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise toto oprávnění již nemají. Malá profesionální AČR má své kapacity omezeny a přesto se s jejím využitím při povodních počítá. Jedná se o případné posílení Policie ČR vojáky k plnění úkolů policie na základě operativně vydaného nařízení vlády, nebo o využití silně zredukovaných záchranných kapacit AČR výhradně cestou poplachových plánů integrovaného záchranného systému (IZS) na krajské i ústřední úrovni. Povolání záchranných kapacit nebo vojenské techniky prostřednictvím operačních a informačních středisek IZS je přitom výrazně rychlejší (v poplachových plánech jsou podrobnosti o kapacitách, dislokaci i dojezdových časech) než při žádosti obce, která musí jít napřed k posouzení na Generální štáb AČR.

K bodu 147 - § 82 písm. c)

Jedná se o odstranění nadbytečného textu, který měl svůj význam při existenci povodňových komisí ucelených povodí.

K bodu 148 - § 83 písm. l)

Zavedení zákonné spolupráce odpovídající praxi, a to i ve vztahu k úpravě písmene m).

K bodu 149 - § 83 písm. m)

Jedná se časové zpřesnění vztahu odstraňování povodňových škod ve vztahu k vyloučení působnosti zákona o ochraně přírody a krajiny.

K bodu 150 - § 84 odst. 1 písm. h)

Jde o upřesnění rozsahu povinnosti.

K bodu 151 - § 84 odst. 2 písm. a)

Jedná se o doplnění možnosti stanovení termínu vodoprávním úřadem pro splnění obecně stanovené povinnosti za zákona.

K bodu 152 - § 85 odst. 1 písm. i)

Dochází k upřesnění textu v tom smyslu, že za zajištění požadované ochrany plavidel v době povodně odpovídá vlastník pozemku v záplavovém území pouze v případě, že je vlastníkem nebo provozovatelem přístavu. Jde o významnou úpravu, která má zamezit tomu, aby se povinnost obecně týkala všech vlastníků pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území.

K bodům 153 a 154 - § 86 odst. 1, 2 a 4

Úprava v souvislosti s úpravou procesu plánování v oblasti vod a zpracováním plánů pro zvládnutí povodňových rizik v Hlavě IV.

K bodu 155 - § 88 odst. 3

Nově se definuje pojem „vodní zdroj“, a to v souladu s jednotnou výkladovou praxí obou ústředních vodoprávních úřadů. Zavedení tohoto pojmu je nezbytné pro jeho jednotnou aplikaci správními orgány ve správních řízeních i při jiné odborné činnosti.

K bodu 156 - § 88 odst. 5

Z důvodu výrazného snížení administrativní zátěže je navrženo, že odběratel není povinen poplatkové hlášení podávat, pokud nepodléhá zpoplatnění podle odstavce 2 a také v případě, že od posledního jím podaného poplatkového hlášení nedošlo ke změně povolení k odběru podzemní vody, na jehož základě bylo první poplatkové hlášení podáno.

K bodům 157 a 158 - § 88 odst. 7 a 8

Doplněné odstavce 7 a 8 upravují vydání jednoho zálohového výměru, jenž by stanovil výši zálohy, která se bude odvádět každoročně do doby vydání nového zálohového výměru při změně povoleného množství vody. Současně je zakotvena povinnost subjektu podat nové poplatkové hlášení v případě, že by došlo ke změně povolení, resp. změně povoleného množství vody. Navrhovaná úprava § 88 představuje výrazné snížení administrativní zátěže jak na straně odběratelů, tak na straně ČIŽP. K zabezpečení informování celních úřadů pro zajištění výběru a vymáhání poplatků předává Česká inspekce životního prostředí Generálnímu ředitelství cel do konce kalendářního roku seznam všech platných zálohových výměrů.

K bodu 159 - § 88 odst. 12

Z dosavadní praxe je zřejmé, že současná 30 denní lhůta je obtížně splnitelná, v jejím rámci musí proběhnout celé správní řízení a rozhodnutí nabýt právní moci; po odečtení odvolací lhůty 15 dnů a nezbytných prodlev při doručování písemností ve správním řízení, jakož i při následném doručování již pravomocného poplatkové přiznání celním úřadům, nezbývá již žádný čas na úkony ČIŽP v rámci samotného řízení, což nelze považovat za žádoucí, a je tedy nezbytné v tomto smyslu znění upravit.

K bodu 160 - § 92 odst. 1

Úprava tohoto odstavce je v přímé souvislosti se změnou § 38 odst. 4, tj. vypuštěná slova jsou již obsažena v novém znění § 38 odst. 4.

K bodům 161 a 162 - § 96 odst. 1a 2

K posouzení, zda je třeba povolit odklad placení poplatků, musí mít ČIŽP jasná, zákonem stanovená kritéria pro posouzení, zda práce na stavbě čistírny vod (dále jen „ČOV“) či jiném zařízení skutečně směřují ke snížení vypouštěného znečištění, tedy zlepšení jakosti vod, a zda je úleva pro znečišťovatele v podobě odkladu placení poplatku v souladu se zájmy životního prostředí. Není žádoucí, aby bylo přispíváno provozovateli ČOV či jiného zařízení na rekonstrukci, jejíž vliv na množství vypouštěného znečištění je diskutabilní a kde je zřejmé, že ČOV či jiné zařízení plní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem již před rekonstrukcí. Vzhledem k mylným výkladům platného znění, byla proto ustanovení zpřesněna tak, aby bylo jednoznačné, že při rozhodování o odkladu je směrodatné porovnání hodnot v povolení vydaném podle § 38 odst. 12 s hodnotami stanovenými ve zvláštním právním předpise.

K bodu 163 - § 97 odst. 1

Jedná se o opravu původního chybného znění tohoto odstavce, Česká inspekce životního prostředí nevydává povolení podle vodního zákona. Doplnění týkající se možnosti označit prominutou část poplatků za dotaci zpřesňuje (na základě dotazů některých subjektů) stávající nejednotnou praxi v případech, které vychází z ustanovení § 47 odst. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb., k zákonu o účetnictví a z § 29 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dosud nebylo jasně vymezeno, který orgán Ministerstva životního prostředí je příslušný k označení prominuté částky za dotaci a jakou formou má toto učinit. Z povahy věci vyplývá, že tímto orgánem je Česká inspekce životního prostředí, neboť rozhoduje o odkladu i prominutí poplatků a logické je vzhledem k přímé souvislosti uvádět označení za dotaci v rozhodnutí o prominutí poplatků.

K bodu 164 - § 100 odst. 2

Na základě rozvolnění vypouštění přes půdní vrstvy (nově upravený § 38 odst. 7) do vod podzemních je třeba jasně vymežit povinnost platit poplatky za uvedené vypouštění a jejich výši.

K bodům 165 až 167 - § 101 odst. 1, 5 a 6

Stávající znění zákona neumožňuje vybírat platbu za odebrané množství povrchové vody mimo vodní tok; dále neumožňuje vymáhat platbu za nedovolené odběry či za odběry prostřednictvím dalšího subjektu, čímž správci vodních toků přicházejí o nemalé finanční prostředky. Tento stav je třeba upravit.

K bodu 168 - § 102 odst. 1

Nově se vkládá činnost nakládání se srážkovými vodami, na kterou může poskytnout stát v rámci programového financování finanční prostředky ze státního rozpočtu a to ve veřejném zájmu, aby se co nejvíce přiblížilo přirozenému vodnímu režimu a srážkovými vodami se nezatažovaly splaškové kanalizace.

K bodu 169 - § 103 odst. 1

Doplnění povinnosti platby penále pro prodlení v placení záloh za poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

K bodu 170 - § 104 odst. 7

V novém odstavci 7 je uvedeno, že vodoprávní úřad je pro vymezená řízení dotčeným orgánem.

K bodu 171 - § 105 odst. 2 a čl. II bod 8

Vzhledem k požadavku ministerstva vnitra na přesun kompetencí z pověřených vodoprávních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností se zrušuje jejich působnost k vodnímu zákonu.

Podle přechodného ustanovení čl. II bod 8 pověřené vodoprávní úřady příslušné podle § 105 odst. 2 dokončí zahájená a pravomocně neskončená řízení.

K bodu 172 - § 105 odst. 2

Zpřesňuje se vymezení působnosti vodoprávních úřadů na území vojenských újezdů, které vykonávají újezdní úřady.

K bodu 173 - § 106 odst. 1

Úprava souvisí s přesnějším vymezením kompetencí vodoprávních úřadů, jimž je ukládána působnost i podle jiných zákonů; většinou však chybí určení stupně vodoprávního úřadu.

K bodu 174 - § 106 odst. 3

Vymezení působnosti vodoprávního úřadu na úrovni obce s rozšířenou působností jako dotčeného orgánu podle nového § 104 odst. 7.

K bodům 175 až 180 - § 107 písmena c), f), j), o), p) a w).

Navrženo zpřesnění kompetencí krajských úřadů podle vodního zákona. Krajským úřadům nově náleží mimo jiné výslovně, z důvodu nejasných výkladů v praxi, stanovovat nejen záplavová území, ale i jejich aktivní zóny. Dále nově krajským úřadům náleží rozhodovat v pochybnostech o nakládání s vodami a o tom, zda se jedná, nebo nejedná o odpadní vody.

K bodu 181 - § 107 odst. 2

V novém odstavci 2 je uvedeno, že krajský úřad je k vydávání závazného stanoviska podle § 104 odst. 7 příslušný tehdy, pokud má v dané věci působnost podle vodního zákona. V ostatních věcech přísluší vydávat závazné stanovisko v souladu s § 106 odst. 3 vodoprávnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

K bodům 182 a 183 - § 108 odst. 3 písm. j), v)

V písmenu j) je navrženo dále zpřesnění kompetencí Ministerstva životního prostředí, neboť přezkoumávání akčních programů podle § 33 náleží Ministerstvu zemědělství.

V písmenu v) je doplněno, že plnění úkolů se provádí společně s Ministerstvem zemědělství.

K bodům 184 a 185 - § 109 odst. 1 a 3

Dvojitá povaha tohoto úkonu vodoprávního úřadu je zřejmá, uvědomíme-li si, že za mimořádné situace bude třeba upravit, omezit nebo i zakázat povolená nakládání s vodami a vodoprávní úřad bude přesně vědět, jaká jedinečná konkrétní věc bude z hlediska veřejného zájmu nezbytná, ale buď ji bude třeba přijmout vůči určitému okruhu oprávněných (např. jen vůči jedné vodárenské společnosti tím, že jí omezí odběr vod apod.) nebo okruh dotčených osob určitý nebude (např. se jako vhodné řešení ukáže omezení povolených odběrů podzemních vod v určitém k.ú. nebo v určité obci). Povaha úkonu v prvním případě bude zcela jistě rozhodnutí, jako individuální správní akt, a ve druhém případě pak opatření obecné povahy.

K bodu 186 - § 110 odst. 2

Doplnění v souvislosti se zavedením institutu opatření obecné povahy do vodního zákona.

K bodu 187- § 112 odst. 3

Na základě požadavků praxe se upřesňuje odvolací orgán proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí podle vodního zákona.

K bodu 188 - § 114a

Úprava reaguje na zásadní připomínku Ministerstva vnitra k § 125a odst. 2 písm. c). Obdobný pořádkový delikt je upraven i v jiných zákonech z oblasti životního prostředí (zákon o IPPC, o chemických látkách, je nově navrhováno i do zákona o CITES).

K bodu 189 - § 115 odst. 1

Po přijetí správního řádu (č. 500/2004 Sb.) a nabytí jeho účinnosti k datu 1. 1. 2006 vyvstala potřeba aktualizace procesních ustanovení vodního zákona, která byla za účinnosti předchozího správního řádu (č. 71/1967 Sb.) v řadě případů průlomová a inovativní, ale za současného stavu již neodpovídají správnímu procesu prezentovanému v platném správním řádu. Úvodem k úpravám provedeným v ustanovení § 115 vodního zákona se doplňuje, že výsledná podoba byla potvrzena a odsouhlasena ze strany Ministerstva vnitra, včetně některých odůvodněných odchylek od správního řádu (viz níže).

V odstavci 1 s ohledem na ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu vypouští odkaz na postup podle správního řádu, který vyplývá přímo ze správního řádu.

K bodu 190 - § 115 odst. 2

V odstavci 2 uvedenou vyhláškou je vyhláška č. 432/2001 Sb., jež je nyní již tradičním a osvědčeným předpisem, který byl již 3x novelizován (poslední s účinností od 15. 2. 2008). Posledně uvedená novela této vyhlášky dalším podstatným způsobem snížila administrativní náročnost (pokles až o 25 % údajů pro jednotlivé fyzické osoby, resp. domácnosti, pokud podají žádost na spojeném formuláři pro povolení nakládání s vodami a stavební povolení). Vyhláška funguje spíše jako návod / manuál a sumarizuje na formulářích, jež tvoří po novele k 15. 2. 2008 17 příloh, údaje a doklady, potřebné k předložení ze strany žadatele. Inspirací byla vyhláška např. pro vyhlášky doprovázející stavební zákon účinný od 1. 1. 2007 (srov. např. č. 526/2006 Sb.). Vyhláška garantuje dvojí výhodu: jak pro žadatele (znají maximální množinu údajů a dokladů, které po nich může vodoprávní úřad vyžadovat), tak i pro vodoprávní úřad, který získá všechny potřebné údaje a doklady, na jejichž podkladě může rozhodnout.

Je tím také položen základ pro elektronické podání žádosti.

V rámci této novely ustanovení § 115 odst. 2 tak dochází pouze k doplnění dalších typových vzorů podání a rozhodnutí v reakci mj. na přijetí nového stavebního zákona a dále s ohledem na zvláštní potřeby vodního hospodářství, kdy se stávající právní úprava ukázala jako nedostatečná (např. chyběl vzor na stanovení ochranného pásma apod.).

K bodu 191 - § 115 odst. 3

V první větě dochází k rozšíření pravidla o oznamování ústního jednání na všechny typy rozhodnutí vydávané vodoprávním úřadem (a nikoliv pouze povolení, jako jeden z typů správního rozhodnutí).

Poslední věta se pro nadbytečnost vypouští (viz § 49 správního řádu).

Lze se domnívat, že kombinace ustanovení § 25 a § 144 správního řádu, ve spojení event. s ustanovením § 115 odst. 4 VZ, by mohla uvedený účel rovněž suplovat, i když v tomto případě se jedná o doručování veřejnou vyhláškou, zatímco úprava provedená v ustanovení § 115 odst. 3 je spíše informativního charakteru. Proto by patrně mělo být z preventivních důvodů vyloučení eliminace některého z možných účastníků řízení tím, že by se o řízení nemohl dozvědět, toto ustanovení v podobě odpovídající novému správnímu řádu ponecháno. Jedná se navíc o úpravu, která je vodoprávním úřadům blízká a z jejich strany v praktické činnosti využívána.

K bodu 192 - § 115 odst. 5

Bylo zrušeno z hlediska správního řádu nejasné přizvání správce povodí k řízení; vodoprávní úřad si může vyžádat údaje podle § 54 odst. 3 nebo stanovisko správce povodí podle § 54 odst. 4. Důvodem je nejasné postavení v současnosti – srov. slovo „přizve“.

K bodu 193 - § 115 odst. 8

Původní text odstavce 8 byl již překonán přijetím nového správního řádu, nikoliv však dostatečně. S ohledem na specifika předmětu vodoprávních řízení [vyjma řízení o stavbách (vodních dílech) – proces je řešen ve stavebním zákoně – např. § 112] je však třeba ponechat vodoprávnímu úřadu možnost koncentrovat námitky a stanoviska dotčených orgánů (v inspiraci dle nového stavebního zákona) jak v případě konání ústního jednání (jak tomu je dle dnes platné úpravy), tak i v případě, kdy od ústního jednání upustí (v dnes platné právní úpravě chybělo a vodoprávním úřadům takový stav způsobuje značné komplikace ve vodoprávním řízení, neboť úprava v ustanovení § 36 odst. 1 správního řádu se jeví jako nedostatečná).

Tato úprava byla ze strany Ministerstva vnitra akceptována jako odůvodněná odchylka od správního řádu.

K bodu 194 - § 115 odst. 10

V odstavci 10 se zavádí jako podstatná novinka možnost vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení. To je dalším z kroků ke snižování administrativní zátěže, neboť nejsou ani vodoprávní úřad, ani žadatel, resp. účastníci řízení, zatěžováni administrativou, pokud jsou předloženy doklady dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí, aniž by tím na druhé straně byly porušeny základní zásady správního řízení. Tento krok je legislativním potvrzením dosavadní faktické praxe vodoprávních úřadů.

Vodoprávní řízení jsou často řízení velmi časově náročná. Z poznatků o činnosti vodoprávních úřadů lze říci, že lhůta pro vydání rozhodnutí v rozmezí mezi 2 a 3 měsíci není zdaleka neobvyklá a to ani v případě odvolacích orgánů. I tříměsíční lhůtu mohl doposud odvolací orgán k žádosti prvoinstančního vodoprávního úřadu přiměřeně, neformálním opatřením, prodloužit a nejednalo se o prodloužení v rámci ochrany před nečinností, s níž pracuje nový správní řád v ustanovení § 80. Lze se však domnívat, že za účinnosti nového správního řádu by měl být proces prodlužování lhůty pro vydání rozhodnutí ze strany odvolacího orgánu ať již v rámci ochrany před nečinností nebo v rámci složitosti kauzy podle ustanovení § 115 odst. 10 vodního zákona sjednocen. Proto se vypouští poslední věta a na uvedené případy se bude aplikovat přímo postup dle ustanovení § 80 správního řádu.

K bodu 195 - § 115 odst. 11

V odstavci 12 se zpřesňuje dosavadní ustanovení ve vztahu ke správnímu řádu a zavádí se tzv. „společné řízení“ přímo ze zákona. Vodní právo je specifické v tom, že vysoké procento všech vodoprávních řízení končí vydáním více rozhodnutí (výroků) v rámci jediného rozhodnutí. Souvisí to s tím, že většina vodních děl vyžaduje též povolení k nakládání s vodami, které pak musí být podle uvedeného ustanovení vydáno nejpozději se stavebním povolením. V praxi dochází k vydání stavebního povolení i povolení k nakládání s vodami tradičně najednou. Typickými příklady jsou odběr podzemní vody + povolení studny či jiného vodního díla potřebného k odběru podzemní vody nebo právě povolení k vypouštění odpadních vod + povolení čistírny odpadních vod. Z uvedeného důvodu se jedná o jednu z charakteristik vodního práva. Dosavadní text nebyl v tomto směru jednoznačně v souladu se správním řádem. Po úpravě nebude třeba vydávat usnesení podle ustanovení § 140 odst. 1 správního řádu a jedná se tak o další prvek snižování zátěže vodoprávních úřadů, resp. též účastníků řízení.

K bodu 196 - § 115 odst. 14 a 15

Ke změně v odstavci 14 dochází proto, že doposud byla možnost aplikace „změnových a rušících“ ustanovení souvisejících s nakládáním s vodami aplikována pouze ve vztahu k povolení k některým činnostem (§ 14), povolení k v upouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace (§ 16) a souhlasu (§ 17). Z hlediska praktických potřeb vodního hospodářství je třeba v řadě případů mít např. možnost změnit ať již z moci úřední nebo k žádosti i jiné rozhodnutí vodoprávního úřadu (např. rozhodnutí o schválení manipulačního řádu apod.), neboť v opačném případě je za současného stavu nezbytné vést řízení o nové žádosti (kde je ovšem dispozice s ní pouze na straně žadatele), což představuje značně zvýšenou administrativu oproti „pouhému“ změnovému řízení, a to jak pro vodoprávní úřady, tak i pro žadatele.

Nově upravené ustanovení odstavce 15 vychází z toho, že vodoprávní řízení v řadě případů zatěžují spory či pochybnosti o účastenství některých osob v něm. Jasno v této věci nepřináší ani judikatura soudů, a to jak správních, tak obecných. Obecně je třeba připomenout základní axiom vodního práva o tom, že povrchové ani podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují. Přesto se dnes stává (málem) běžnou praxí, že za účastníky vodoprávního řízení o povolení k odběru podzemních vod se (bez dalšího) považují též vlastníci pozemků, na nichž k nakládání s vodou dochází. Začasté je to však pouze z důvodu eskalovaných sousedských vztahů a snahy znesnadnit jakoukoliv aktivitu znesvářené protistraně. Bylo proto s ohledem na ostatní účastníky vodoprávních řízení, jakož i s ohledem na postavení a možnosti vodoprávních úřadů v rámci vodoprávního řízení, nanejvýš žádoucí přijmout úpravu, která okruh účastníků takových řízení zpřesní. Je na druhé straně zřejmé, že ani takovou úpravou by se vlastník pozemku nevykloučoval z event. vodoprávního řízení vždy, ale pokud by např. měl na pozemku povolen vlastní odběr podzemní vody nebo např. jiné nakládání s podzemními vodami, které by nově povolovaným odběrem podzemních vod mohlo být dotčeno, pak by se do takového řízení mohl úspěšně hlásit, pokud by jej vodoprávní úřad nepojal za účastníka řízení sám. Nicméně by se navrženou úpravou vyloučilo jeho účastenství jenom z titulu vlastnictví pozemku, aniž by jakkoliv jinak jeho práva (nebo povinnosti) mohla být vydávaným rozhodnutím vodoprávního úřadu dotčena.

K bodu 197 - § 115 odst. 16

Doplnění se snaží reagovat na situaci, kdy je vydáno staré rozhodnutí o opatření k nápravě dle § 42 (resp. dle odpovídajícího ustanovení starého vodního zákona) a následně se objeví nové okolnosti, které vedou k potřebě změnit již vydané a pravomocné rozhodnutí.

V některých případech lze tuto situaci řešit postupem dle § 100 odst. 3 ve spojení s § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, tj. obnovou řízení z důvodu zjištění nových skutečností. Problém je, když ke zjištění nových skutečností dojde po více než 3 letech po právní moci původního rozhodnutí. V tom případě nelze již řízení obnovit.

V jiných případech je možné věc řešit vydáním zcela nového rozhodnutí (v jiné věci). Tento postup přichází v úvahu tam, kde nově zjištěné skutečnosti spočívají např. v dosud neznámém ohnisku kontaminace nebo dosud neznámých kontaminantech.

Dochází však i k případům, které nejsou řešitelné ani jedním z uvedených postupů (např. se po více než 3 letech ukáže, že původně stanovené sanační limity jsou objektivně nedosažitelné a je nutné jejich zvýšení). V těchto případech, byť věcně není pochyb o nutnosti vydání nového rozhodnutí, neexistuje jednoznačný zákonný podklad, dle něhož by bylo možné postupovat. Jediné ustanovení správního řádu, které přichází v úvahu, je § 101 písm. e) správního řádu (vydání nového rozhodnutí z důvodu, že tak stanoví zvláštní zákon). Vodní zákon tuto možnost však výslovně nezakotvuje. Jediné ustanovení, které o možnosti nového rozhodnutí hovoří, je současný § 115 odst. 12 a 16 vodního zákona (v novelizovaném znění odst. 11 a 15). Ani jedno z těchto ustanovení však není použitelné ve výše popsaném případě. Z tohoto důvodu je doplnění § 115 odst. 16 na místě.

K bodu 198 - § 115 odst. 17

V návaznosti na ustanovení § 59 odst. 2 se určuje forma schválení manipulačního řádu vodního díla. Protože dosud byla doba platnosti a návazné aktualizace odvozována z technické normy, zavádí se lhůta platnosti maximálně 5 let, s tím, že v rozhodnutí o schválení manipulačního řádu vodního díla stanoví vodoprávní úřad termín, kdy je vlastník vodního díla povinen předložit aktualizovaný manipulační řád ke schválení.

K bodu 199 - § 115 odst. 18

Dosavadní poslední věta se navrhuje vypustit, neboť zde je aplikovatelný správní řád (§ 11 odst. 2).

K bodu 200 - § 115 odst. 19, 20

Jelikož Česká republika spolupracuje v otázce hraničních vod v rámci mezinárodních komisí se sousedními státy a veškeré věci (včetně vodoprávních řízení) musejí být v rámci těchto komisí dle jejich statutů předem vydáním rozhodnutí projednány, je třeba po dobu, než k takovému projednání dojde (jednání se konají cca 1 za půl roku), aby vodoprávnímu úřadu neuběhly lhůty pro vydání rozhodnutí. Varianta pozastavení běhu lhůt byla vyhodnocena mj. s ohledem na nižší administrativu jako vhodnější oproti přerušování řízení.

V odstavci 20 se zákonem vymezuje okruh účastníků řízení v případě rozhodování o zařazení vodního díla z hlediska technickobezpečnostního dohledu. Účastníkem tohoto návrhového řízení by měl být pouze vlastník vodního díla jako žadatel, popř. též správce vodního toku, pokud se vodní dílo nachází v korytě vodního toku a správce vodního toku by se mohl v rámci tohoto řízení vyjádřit k navrhované kategorii vodního díla, a to mj. s ohledem na své vlastní

zkušenosti s jinými vodními díly obdobného druhu v rámci své působnosti jako správce příslušného vodního toku.

K bodu 201 - § 115a

Jelikož je typově pro některé úkony vodoprávního úřadu (úprava, omezení nebo zákaz obecného užívání povrchových vod – nejčastěji v podobě zákazu koupání, popř. zákaz odběru vody v rámci tzv. obecného užívání povrchových vod apod.) vhodné aplikovat ustanovení správního řádu o opatření obecné povahy (jedná se o opatření obecné povahy) a jelikož je v řadě případů třeba, aby přijaté opatření (např. zákaz koupání, přechodný zákaz odběru podzemních vod apod.) bylo účinné co nejdříve, neboť otázka času je v takových případech pro efektivitu přijatého řešení zásadní, bylo (mj. v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu) zavedeno několik odchylek od úpravy obecné, jako např. stanovení účinnosti opatření obecné povahy ještě před postupem (resp. s vyloučením postupu) dle ustanovení § 172 správního řádu.

V případě opatření obecné povahy je nezbytné, aby vodoprávní úřad o jeho vydání uvědomil dotčené osoby, a to jakýmkoliv vhodným a v místě obvyklým způsobem (např. místním rozhlasem, vyvěšením informativní tabule např. u vodního toku, v němž se zakazuje koupání apod.). Nelze totiž předpokládat, že zveřejnění na úřední desce vodoprávního úřadu zajistí přijatému opatření dostatečnou publicitu.

Aby bylo možné využít uvedený nástroj jako operativní prostředek vodoprávního úřadu zejm. při mimořádných situacích, jakým je např. sucho či nedostatek vody, a aby bylo možno uložená omezení vynucovat/vymáhat co nejjednodušším způsobem, navrhuje se v odstavci 6 další odchylka od správního řádu, podle které nebude třeba vydávat rozhodnutí podle § 173 odst. 3 správního řádu.

K bodu 202 - § 116 až 125l

Na základě požadavku Ministerstva vnitra byla kompletně přepracována Hlava XII upravující správní delikty, a to podle metodiky pro úpravu správního trestání. Nově byly do vodního zákona zavedeny skutkové podstaty přestupků, které vycházejí ze stávajících skutkových podstat uvedených v § 116 vodního zákona. Dále byly vypuštěny některé sankce za porušení povinností buď proklamativních, nebo nevymahatelných.

Rozvržení pokut vycházelo rovněž ze stávajících sankcí, v některých případech byly pokuty vhodně s ohledem na praxi upraveny.

S tímto novelizačním bodem souvisí zrušení § 34 v zákoně o přestupcích uvedené v čl. IV Změna zákona o přestupcích.

K bodu 203 - § 126 odst. 5

V tomto ustanovení se vymezuje vztah mezi zákonem o vodách a zákonem o integrované prevenci a omezování znečištění.

K bodu 204 – § 126 odst. 8

Navrženo společné ustanovení v tom smyslu, že všechna řízení zahajovaná v pochybnostech bude rozhodovat vodoprávní úřad z moci úřední. Tímto opatřením se sleduje snížení administrativní zátěže a zrychlení řízení.

K bodu 205 – § 126b

Z důvodu novelizace vodního zákona zákonem č. 167/2008 Sb. je nutné upravit rozpor v poznámkách pod čarou touto novelizací vzniklý.

K bodům 206 a 207 – příloha č. 1

Příloha č. 1 je transpozicí přílohy VIII směrnice 2000/60/ES. Mezi zvláště nebezpečné látky byly doplněny látky nebo produkty jejich rozkladu, u kterých byly prokázány karcinogenní nebo mutagenní vlastnosti, které mohou ovlivnit produkci steroidů, štítnou žlázu, rozmnožování nebo jiné endokrinní funkce ve vodním prostředí nebo zprostředkovaně přes vodní prostředí, z důvodu úplné transpozice výčtu zvláště nebezpečných látek z příslušných evropských směrnic.

Upřesnění definice zvláště nebezpečných látek bylo provedeno na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici Přílohy VIII směrnice 2000/60/ES a bude tak možné sledovat a omezit působení těchto látek ve vodní prostředí.

Nový parametr sedimentovatelné tuhé látky je zaveden na základě požadavku směrnice 2000/60/ES především z důvodů vlivu na sedimenty ve vodních tocích a vodních nádržích. Tento parametr je důležité sledovat zejména tam, kde dochází ke vnosu nebezpečných anebo zvláště nebezpečných látek do vodního prostředí. Jedná se o těžké kovy a některé organické látky jako jsou PAU, nonylfenoly, oktylfenoly, organochlorové a organofosforové sloučeniny. Pro přesné pochopení tohoto pojmu je nutné si uvědomit, že tento ukazatel postihuje látky, které mají negativní vliv na sediment.

Pro tento ukazatel budou nařízením vlády č. 61/2003 Sb. stanoveny imisní a emisní standardy u vybraných průmyslových výrobních. Nebudou se na něj vztahovat požadavky dle § 39 vodního zákona.

V článku II. jsou navržena přechodná ustanovení.

Odůvodnění jednotlivých přechodných ustanovení je pro body 1 až 5 a 8 uvedeno u jednotlivých novelizačních bodů, s nimiž přechodná ustanovení přímo souvisejí.

V bodě 6 se stanoví návaznost generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod podle § 28a zákona č. 254/2001 Sb., ve znění zákona č. 181/2008 Sb., který nabývá účinnosti 1. července 2009, na problematiku plánování v oblasti vod a zajišťuje jeho přezkoumávání a aktualizaci v termínech platných pro národní plány povodí.

V bodě 7 se navrhuje přechodná ustanovení, která řeší postup ve správních řízeních ve vztahu k provedené novele. Přechodným ustanovením je řešena účinnost dosavadní a nové právní úpravy v tom smyslu, že řízení, která nebyla pravomocně ukončena před účinností tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů. V případě, že po nabytí účinnosti novely bude zrušeno pravomocné rozhodnutí a vráceno k novému projednání, bude se v novém (opakovaném) řízení postupovat již podle právních předpisů ve znění této novely.

K článku III - Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona

Vzhledem k počtu již provedených novel vodního zákona včetně této předkládané rozsáhlé novely je účelné vyhlásit úplné znění vodního zákona.

K článku IV - Změna zákona o přestupcích

Podle metodického pokynu Ministerstva vnitra jsou v novele vodního zákona navrženy nové

skutkové podstaty přestupků a sankce za jejich porušení. Z tohoto hlediska jsou proto dosavadní skutkové podstaty a sankce z přestupky uvedené v současně platném znění § 34 zákona o přestupcích nadbytečné a jako duplicitní se navrhuje zrušit. Za tím účelem je proto předkládána novela zákona 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

K článku V - Účinnost

S ohledem na transpoziční termíny pro směrnici 2006/118/ES (16. ledna 2009), pro směrnici 2007/60/ES (26. listopadu 2009) a vyjádření předložené Ministerstvem zahraničních věcí Evropské komisi dne 17. února 2009 v řízení o porušení Smlouvy č. 2007/2234 jehož předmětem je namítané nesplnění některých povinností vyplývajících ze směrnice 2000/60/ES, ve kterém se konstatuje provedení konkrétních novelizačních bodů k zajištění plné transposice této směrnice, je třeba, aby novela vešla v platnost co nejdříve.